

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

بیکار شده است
بازرسی شده
بازرسی شده
بازرسی شده

۲
۳

بازرسی شد
۶ - ۳۷

۱۰۹۰۹ ختی

۱۰۶۰۱

کتابخانه مجلس شورای ملی

کتاب: مجموعه اسامی عبدالله بن سہم (برگه‌ها سند) (درج)

مؤلف: ۲ - میراج نامہ

موضوع: شماره قفسه ۱۰۶۰۶۸

شماره ثبت کتاب: ۸۷۳۴۸

کتابخانه مجلس شورای ملی

بازدید شد
۱۳۸۵

خطی - فهرست شده
۱۴۰۶۸

بازرسی شد
۶ - ۳۷

۲
۳

بازرسی شد
۶ - ۳۷

۱۰۹۰۹

۱۰۶۰۱

کتابخانه مجلس شورای ملی

کتاب: مجموعه اسامی عبدالله بن سہم (برگه سہم) (درج)

مؤلف: سہم بن سہم

موضوع: سہم بن سہم

شماره ثبت کتاب: ۸۷۳۴۸

شماره قفسه: ۱۰۶۰۹

بازدید شد
۱۳۸۵

این کتاب حاوی ۲ کتاب است
۱- مسائل عبدالبر بن سلام در پیغمبر
۲- معراج نامه پیغمبر
چاپ شده

کتابخانه
موزه
و اسناد
سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

و کتابخانه
سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران
۲
کتابخانه
سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

کتابخانه
سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران
۲
کتابخانه
سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

کتاب
مسائل عبد الله بن
سلام

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والعاقيه للمتقين **بعد** اين رساله است
که فرستاد بنخمس لبسوی بهلود بهای خیر دیوهای خیر مردن نزد عبد
الله بن سلام و گفتن این کتاب محمد است لبسوی تو پس بخوان بر ما
پس خواند بر آنها و گفت چه میخواهید از این کلمات و تحقیق میکنم در این
نشانها و علامت که با تم در تورات که این محمد است که بشماره دادیم با و
صومی بن عمران را پس گفتند بر طرفه که کتاب ما را و حرام میکنند بر ما
آنچه را که حال بود برادر پیش پس گفت این سلام که ای قوم اختیار
نکنید دنیا را بر آخرت و عذاب را بر مغفرت پس گفتند یا بن سلام
اگر بود مهر بر دین ما بر آینه بهتر بری ما از این پس گفت من میروم بری او
و بسوال میکنم از او از چیزهایی که از تو راه پس اگر جواب داد مرا داخلت هست

یعنی
داخل شود
درین او

در واره

بد و ایمان باید آوردن زیرا که هر که این مسئله را جواب گوید
همه فرشتگان آسمان و زمین دیوان و پیران جمع هیچکس نباشد
بجست بر نیاید و ندانند چو این سخن این سخن بشنیدند همه گفتند
تو بزرگوار بی هر چه که تو فرمای پس عبد الله هزار مسئله از سینه
کتاب برگزیده بر داشت روی عمد بنده نهاد با هفتصد کس از
جهودان پس جمعی از حضرت رب العالمین آمد و گفت یا رب
سوال الله عبد الله از شما هزار مسئله خواهد پرسید که از تورات
و انجیل و زبور کنیز است تا و جواب دهی بیغم سر و جیب
تفکرت فرموده چه پیش گفت یا رسول الله چنان تفکرت شدی چون
ایشان بخند مت شما آیند و از شما مسئله خواهد پرسند
من پیام بفرمان خدا بیغم و هر چه از شما پرسند من جواب

حوازم داد پس عبد الله شروع کرد بسوال کردن از بنخمس و بنخمس
یک یک جواب آنها را بطور واقعی میدادند با دلایلی او را
فانع میکردند و او هم قبول میکرد و کمال دیگری میداد حضرت
فرمود که هر کسی گفت من عبد الله بن سلام هستم و او من از رسول می

پا حضرت مرا معلوم نیست رسولم گفت که ترا از آن خوانده ایم که
 تو مرد فاضل هستی و این سه کتاب نیک میدانی **اول** باید که ایمان
 آوردی و گواهی دهی که خدا یکست و من محمدم و رسول خدا یم بی حقم
 عبد الله گفت یا رسول من با هفتصد مرد جهود بخدمت شما
 آمدم و هزار مسئله از کتابهای برگزیده ام و از تو خا هم پرسید
 اگر مسئله های مرا جواب کوی چنانکه ما خواند ایم با جمده و دان با خو
 آورده ام هر که مسلمان شوم پس جبرئیل و میکائیل آنکه اسما بیل
 در آمدند و هر سه سلام کردند و بینه نشسته اند پس اسرافیل
 از لوح محفوظ میکائیل و جبرئیل و حضرت محمد المصطفی کم و
 غیره می ایستادند پس سوره هم گفت یا عبد الله این مسئله ها را که
 تو از من خواهی پرسید پس بفرمت است یا ان حقیقت عبد الله
 گفت این مسئله ها که از تو خا هم پرسید همه را از تورات و
 انجیل و زبور که انتخاب کرده ام پس پیغمبرم فرمود بانشین یابن
 سلام و سوال کن از هر چه خواهی و اگر میخواهی خبر دهم ترا از چیزها نیکه
 میخواهی بد سوال کنی و مرا زده ای پس گفت خبر ده مرا ای محمد پس با و مرا
 تا زیاد کند در توبه یقین پس گفت پیغمبرم آمده ای تسالنی یعنی سوال کنی از من از
 پس

و اصل در این

پرسید الله آغاز کرد گفت که یا محمد اول مسئله که تو خواهی پرسید
دو که **دو** پیغمبرم و هر رسولی از قول خدا و تعالی و غیره من نقصان مالک
 و من هم من کم نقصان علیک و لکان کثیرا لا ان یکلمه الله الا
 را او حیاً او من و کذا و حجاب آن رسول و لا عبد الله گفت راست گفت
 یا محمد **دو** که **دو** که خدا و تعالی با تو سخن بگوید یا نه پیغمبرم
 گفت که بنده را طاقت آن نبود که سخن بمشافعه گوید الا که وحی
 فرستد بمنز دیدک باز پس حجاب ندا شنوم عبد الله گفت
 راست گفتی یا محمد **دو** که **دو** که هر دو را منم بدین خوبی سخن خوا
 یابد خدا تعالی گفته است گفت راست گفتی یا محمد **دو** که **دو** که
 مسلمان چیت و ایمان چیت و کس در ش چیت پیغمبرم گفت
 مسلمان و ایمان آن بود که گواهی دهی که خدا یکست بی شریک
 و بی مثل و بی مانند است و رسول اوست و کبر و یدین
 اقرار دادن است پس با یکدیگر خدا تعالی و رسالت من که محمدم
 و ولایت علی علیه السلام پیغمبرم بدان او صلوات الله علیه
 پیغمبرم گفت هم بمسلمان و هم با ایمان و هم بکر و پیش گفت راست گفتی یا محمد

در این کتاب
 در این کتاب
 در این کتاب

در این کتاب
 در این کتاب
 در این کتاب

و بدانچه خواهد بود از مردان و سوار منکر و دیگر در قبر
 و بر آنکس از کور و قیامت و بهشت و دروغ چنانکه
 خدایتعم فرموده است که **وَإِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ كَلَّا رَبِّهَا**
وَإِنَّ اللَّهَ لَيَدْعُهُمْ مَنْ فِي الْقُبُورِ عبد الله گفت راست گفتی یا
دیگر از خبره که درین چند است بیغمم گفت یکست و بی همتا است
 و درین نیز یکست گفت راست گفتی یا محمد **دیگر از خبره** که
 بهشتیان به بهشت بچرخین روند بمسلمانان یا بکرویدان
 یا بکرویدار شوند بیغمم فرمود که گروهی به مؤمنین و کرمین
 و گروهی بکفار در بهشت روند عبد الله گفت یا حضرت
 آنچه کرده باشند که بی کین دار در بهشت روند گفت آن
 جهودان و ترسایان و کبران و پیرستیان باشند که ایمان
 آوردند و آنکه میرند پس بی کین دار در بهشت روند گفت راست
 گفتی یا محمد **دیگر از خبره** که این جهودان و ترسایان و کبران
 که طاعت کنند که نیک در آن جهان ایشانرا فریاد یابند خدایتعم
 بگوید آن یابان بود یا نه بیغمم فرمود که خدایتعم طاعت را بجا میآید

قبول نكند

قبول نکند و ایشان هر چند نیک کنند که در محل تنوع ایمان
 نیاروند و دروغی باشند و آن کردهای ایشان سود ندارد
 گفت راست گفتی یا محمد **دیگر از خبره** که خدایتعم چه کتاب فرستاد
 گفت بمن فرقان فرستاد گفت چنانماش فرقان شد بیغمم علیه
 گفت زیرا که آیه و سوره و کتابهای دیگر یکبار فرستاد بر کو
 بهای و بر کرمی ما نوشته گفت راست گفتی یا محمد **دیگر از خبره**
 که نخستین چیزی از قرآن فرود آمد بیغمم گفت اول چیزی
 که از قرآن فرود آمد بسم الله بود پس این سوره حمد گفت
 راست گفتی یا محمد **دیگر از خبره** ایچو چلست بیغمم فرمود
 تقسیر این الله بودت بسم الله حج جمال الله بود زال و بین الله
 بود و گفته از حط کناهان بود کلام الله و سعف ص
 خود بخود حساب کند و قریش بیغمم فریاد بکاهد خدایتعم
 آن بود که خدایتعم منزله عیب و بی مثل آنها شده است
 ظیظ بیغمم ختم خدایتعم به کافران است گفت راست
 گفتی یا محمد **دیگر از خبره** که این چهار چیز کدام است که خدایتعم کلام

دنبند آواز کند

چیت

از

کرد ایندی پیغمبر گفت بگو ادم و دیگر حق ابود و دیگر درخت طوبی
 و سیم بهشت چهارم من محمدم کرد را بند گفت راست گفتی
 یا محمد **دیگر از خبره** از آن میوه که درین جهان دو کس خوردند و در
 آن جهان یکس خورد و در آن جهان مؤمنان کس نخوردند گفت
 صدق یا محمد **دیگر از خبره** که ترا که آگاه میکند گفت میکانید
 ازین چیزها گفت جبرئیل گفت جبرئیل را که آگاه میکند گفت
 اسلئیل را که آگاه میکند گفت لوح محفوظ را که آگاه میکند گفت
 قلم گفت قلم را که آگاه میکند گفت دبت القدرت گفت راست گفت
 یا محمد **دیگر از خبره** که جبرئیل را فرستادند یا ماده حضرت نبی
 گفت از جمله فرستادند و خوردن وی شیح و تحلیل بود
 پیغمبرم گفت در میان فرشتگان نه در زنت نه کوتاه او را
 هشت کیوهست و رویش سفید و در میان فرشتگان
 رویش روشن است و مویش سیاه بود و اول بیست چهار
 هزار ریاست و پیرهای بنی رکن یافته است از یاقوت سرخ
 و میر و ارین و پیرهای کوچکش همه از غضبان که اگر بر او

خود
 پیغمبر
 گفت که
 ماست کرد
 این جهان
 مؤمنان که
 فراده هم خوردند

کند

کند از شرق تا مغرب بگیرد ان طاعت کردن برهنه کرد گفت
 راست گفتی یا محمد **دیگر از خبره** که یکی دو نیست و در سه چهار
 نیست که پنج و شش هفت نیست هفت که هشت نیست
 و هشت که نه نیست و نه که ده نیست و ده که زیاده نیست یازده
 و دوازده که سیزده نیست و سیزده که چهارده نیست و چهارده که
 پانزده نیست و هم چنین تا سی و چهار رساند و چهل که پنجاه
 نیست و پنجاه که شصت نیست و شصت که هفتاد نیست و هفتاد
 که هشتاد که نود نیست و نود که صد نیست پیغمبرم گفت و ان یک
 خداست و یکانست و بی همناست و بی شریک است و او واحد
 نیست زن و فرزند نیست و او یکس نمائند و کس با و نمائند قوله
 تعالی لَیْسَ کَمِثْلِهِ شَیْءٌ وَهُوَ السَّمِیْعُ الْعَلِیْمُ و هم خلق را بپرازند و
 خود نمیرد و در روزی بخواند و خود نخورد و هر چیز که بنده کار
 آید از نیک از ضار حقنالی او آنچه اَیْدِیْهِ اِنْ نَفْسٌ بِنَدَهِ کان است پیغمبر
 فرمود یکی ندای عزوجل اَرْمِ اَرْمِ و حوا سیم لَا اِلَهَ اِلَّا اللهُ محمد رسول الله
 علی صلوات الله چهارم چهار کتابست پنج بیخ و وقت نماز است ششم آن مشفق

۴۵

روز است که خدا تعالی در قرآن مجید یاد کرد دست قوله تعالی که آسمان
 زمین را در شش روز آفرید آن شش بود که هفت بنود است
 هفت آسمان و زمین قوله تعالی هشتم هشت فرشته است که عشرا
برداشته قوله تعالی يَجْعَلُ عَرْشَكَ رَبِّكَ قَوْقُطًا يَوْمَئِذٍ ثَمَّارًا اذْهَبِ
عَلَامَتَهَا بود که خدا تعالی که موسی را داده بود قوله تعالی آن ده در هجده
 عید است که وقت حج که باید کردن بقول خدا تعالی آن یازده برادران
 یوسف علیه السلامند قوله تعالی آن دوازده امامند و هم دوازده
 ماه است بلکه سیزده نیست از قوله خدا تعالی وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ
عَشَرَ نَبِيًّا آن سیزده ستون مسجد اقصی است که چهارده نیست آن
 چهارده قندیله است از نور که در میان عرش و آنچه در عدد چهارده
 مضموم و در هر قندیل پانصد ساله ده است پانزده است
 که بعد از پانزده ماه رمضان المبارک قرآن از آسمان فرود در
 قدر قوله تعالی آن شب است که در آن ماه شعبان قدر است قوله
 تعالی آن شانزده فرشته است صف کشیده اند که در عرش هفتاد
 هفتاد نام خدا تعالی است که نوشته است میان بهشت و دوزخ

محمد

هجدهم است که بجهت حجاب از نور او بخت است که اگر آن حجابهای
 نبود هر چه هست از عرش تا زمین است کشتن از نور عرش و خدا
 تعالی و نور هم آن نوزده فرشته است که خدا تعالی ایشانرا آگاه
 شده است بدو رخ از قول است که زبور بیستم ماه رمضان
 فرود آمد بلا و علیه السلام چنانکه خدا تعالی یاد کرده است
 بیست یکم است که در بیست یکم رمضان بود مولود سلمان
 بن داود علیه السلام بیست دوم که در بیست دوم رمضان
 بود مولود عیسی بیستم علیه السلام بیست و سیم ماه رمضان
 که مایده از آسمان فرود آمد برای عیسی علیه السلام بیست
 چهارم آن بود که موسی پیغمبر علیه السلام بیست چهارم
 رساله بود که حق تعالی با وی سخن امر کرد بیست پنجم
 رمضان بود که موسی علیه السلام یا قوم خود را در دنیا
 بگفتن رفت و فرعون غرق شد بیست ششم آن بود که در بیست
 ششم آن بود که در بیست ششم رمضان بود که تورات موسی
 فرود آمد بیست هفتم آن بود که بیست هفتم رمضان

که یوشس در مسالت مبعوث شد و در شکم ماهی گرفتار بود
بلیست هشتم آن بود که بلیست هشتم آن بود که بلیست هشتم آن بود
المبارک که یعقوب بناگشت بلیست و نهم رمضان بود که
حضرت ایدرئوس در بهشت بردند بحکم خدای لم یزل یوم
آن بود که خدایتعم سه روز وعده کرده بود که حضرت موسی
علیه السلام زیکوه طور سنا رفت چهل آن بود که خدایتعلا
وعده کرده باموسعی قوله تع وواعدنا موسی ثلاثین لیلة
والمعناها بعشرة فتم میقات ربه آر بعین لیلة بیجا
آن بود که خدایتعم یاد کرده است که یوم کاده مقدار هجده
الفسنة مشله شخصت آن بود که حضرت موسی علی نبینا وعلیه
السلام بکوه طور سیاهت رفت جناب اقدس الهی خلق را
بر شصت نوع آفریده است و انواع اول خاک زمین است
هفتاد و آن حضرت موسی هفتاد مرد اختیار کرد با خود
همراه برد بکوه طور سینا قوله تع وختار موسی قومه
سبعین رجلا هشتاد آن که خدایتعم شارب الخمر واهشنا

تا زبان فرمود

تا زبان فرموده است بزینند خدایتعم فرمود انواریه واکثری
فاجلدوه کل منهنها مائة جلدة گفت راست کفنی یا محمد **دیگر مراد**
ده که آنرا آنچه آفرید پیغمبر گفت خدایتعم حضرت آنرا از
کل آفرید گفت کل لان چه آفرید گفت کل را از کت دریا آفرید
گفت را آن آب آفرید و آب را از تار یک و تار یک از نور و نور را از
علامات و علامات را از صورت و صورت را از یاقوت کن و کن
اند و حرف که کاف نون ست آفرید چنانکه در کلام مجید خود فر
مودست کن فیکون عبدا لله گفت راست کفنی یا محمد **دیگر مراد**
که پاهای بند چنند فرشته است پیغمبر فرمود در فرشته آفرید حق تع
یکای اعمال حسنا تر نویسید و یکای اعمال سیئا تر نویسید چنانکه در کلام
مجید فرموده قوله تعالی فرمود عزیز کرد صدق یا محمد **دیگر مراد**
خبر ده جای آن هر شبهه هاد کجاست در و ات و قلم و مرکب و کاغذ
ایشان چیست جای ایشان چیست جای ایشان چیست جای ایشان
بهر آید روی بنده است و قلم ایشان زبان بنده است و داوات ایشان
حلقوم بنده است و نگاه دارند که درهای بنده کان از نیت وید

تا آنکه خدا بخواهد بر زمین برسد پس عمرت کرد راست گفتی **دیکر ملاحظه** که لوح محفوظ چیست یا پیغمبر حضرت فرمود که کنا
رشی از زبچه سبز است و میانش از سر و اید عمرت کرد و صدق یا محمد
دیکر ملاحظه که قلم انجاست پیغمبر فرمود که قلم از نور است و از قلم
چند ست و پنجاه نیش چند است و ملائکه از چیست پیغمبر فرمود در این
قلم پانصد ساله است و پنجاه نیش هشتاد ساله راهست و قلم هشتاد
دنایست که ملائکه از میانش و کنارش رزق بندگان خدای آید و هر
نظره را بدید آید تا روز قیامت بغیر مان خدا تعالی و بر سر عمرت پیوسته
عمرت کرد صدق یا محمد **دیکر ملاحظه** که زیولوج و ظاهر چیست طول
عمرت آن چند است و خدای شبانه روز چند مرتبه نظر کند پیغمبر
فرمود که ظاهر او از سر و اید و باطن او از سر و اید سعید است
و طول و عمرت چند راهست چنانچه یاری هیچ کس نماند و خدا
عز و جل در هر شبانه روز سیصد و شصت مرتبه نظر میکند و آنرا
که خواهد توانا که داند و آنرا که خواهد در ویش کند و آنرا که
توانا که داند و آنرا که خواهد در ویش کند و آنرا که خواهد عمر

و آنکس

و آنکس که خواهد مراد دهد عمرت کرد و صدق یا محمد **دیکر ملاحظه**
که زیولوج چیست پیغمبر آخر از زمان فرمود که زیولوج آسمان است و نه
او ششم و زیولوج پنجم و زیولوج چهارم و زیولوج سیم و زیولوج دوم و زیولوج
او آسمان ریاست چنانکه در کلام مجید خود فرموده و اید یکه
بقدرت خویش بوجای میدار و عمرت کرد و راست فرمودی یا محمد
دیکر ملاحظه که این آسمان چچه سالان افرید پیغمبر خدا گفت که
خدا تعالی آسمانها را افرید مانند کیند عمرت کرد و صدق یا محمد
دیکر ملاحظه که خدا تعالی این آسمان از چه افرید پیغمبر فرمود
که از دو افرید چنانکه در کلام مجید یاد میکند دیکر عمرت کرد
یا پیغمبر در آسمانها در هفت حضرت فرمود هفت گفت درها
یش از چه باشد فرمود از زبرج باشد و قفلها ایشان از یاقوت
و کلیدش نام خدا تعالی فادعوی بطاعه عمرت کرد و صدق یا محمد **دیکر**
ملاحظه که آسمان اول انجاست پیغمبر فرمود که آسمان
اول از زمرد سبز است و آسمان دوم از لاجورد و آسمان چهارم
از زبرج و آسمان پنجم از نقره و آسمان ششم از یاقوت

آسمان هفتاد از جواهر سیاه افراید یعنی از نعره عرض که در صدق یا محمد
دیکر **مراجزه** که از بالای هر آسمان تا آسمان دیکر چند ساله راه
 هست فرمود بانصد ساله است و میان هر آسمان چندان فر
 شیه است که عدد آن جز خدا یتم کسی دیگر نداند عرض کرد صدق
 یا رسول الله **دیکر** **مراجزه** که بالای آسمانها چیست پیغمبر
 بود که در یای حیات گفت بالای دریای چیست گفت دریای دیگر
 هست که آنرا مقام خوندت گفت بالای آن چیست فرمود که دریای
 دیگر هست که آنرا مائت خوانند گفت بالای آن چیست گفت حمد
 گفت بالای آن چیست گفت سجود گفت بالای آن چیست گفت رکوع
 گفت بالای آن چیست گفت رضا گفت بالای آن چیست گفت
 جبروت گفت بالای آن چیست گفت بیست گفت بالای آن
 گفت **والتسبیح** **المرفوع** گفت بالای آن چیست گفت **والتعجیر**
المستجور گفت بالای آن چیست گفت **فی رقی منشور** گفت بالای
 چیست گفت **و کتاب مشطور** عرض کرد صدق یا محمد **دیکر**
خبر که بالای سده **المنتهی** چیست گفت احرام گفت بالای آن

چلست

چلست گفت که می گفت بالای آن چیست گفت عرض گفت بالای
 آن چیست گفت هفتاد هزار حجاب است از تا یکی گفت بالای آن
 چیست گفت هفتاد هزار حجاب است از برت گفت بالای آن
 چیست گفت هفتاد هزار حجاب است از ماه گفت بالای آن چیست
 گفت هفتاد هزار حجاب است از بعد گفت بالای آن چیست گفت
 هفتاد هزار حجاب است از آب گفت بالای آن چیست گفت هفتاد
 هزار و چینه است گفت بالای آن چیست گفت هزار بیابان است
 گفت بالای آن چیست گفت هفتاد هزار کوه است گفت بالای آن
 چیست گفت هفتاد هزار عالم است از نور گفت بالای آن چیست
 گفت هفتاد هزار صفان فرشتگان است میان هر صف تا صف دیگر
 بانصد ساله راه است فرشتگان مثل او دانید **لا اله الا الله محمد**
رسول الله علینا و علی **الله** عرض کرد صدق یا محمد **دیکر** **مراجزه**
 که افتاب و ماهتاب مؤمنند یا نه فرمود هر دو مؤمنند فرمان
 بر دارند و هر کس از خدمت پیغمبر **مراجزه** نیاز شد بخدا در رسول
 خدا ولی خدا عاصی نکرند گفت چونست روشنای هر دو

نباشند پیغمبر فرمود که خدا بتمام ایشان بیا فرید و از همه چیزها
روشن تر بیا فرید و حضرت جبرئیل را فرمود که تا به پیش برود عیاش
مالید آن آن جهت سیاه که فرید که اگر افتاب و ماه تاب هر دو در
بودی که روز شب را نشاناختی قوله تعالی وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ دَافِعِينَ
لَيْتَهُمْ عِلْمَ الَّذِيْنَ لَا يَحْسَابُ عرض کرد راست فرمودی یا محمد **دیگر**
خبر که شب چرخانند و روز را و زچرخانند فرمود زیرا
که شب نفیست و روز افکار است و بهر آسایش و روزان بهر معیشت
و از برای زندگانی خلائق قوله تعالی وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِلنَّاسِ وَجَعَلْنَا
النَّهَارَ لِلْعَمَالِ عرض کرد صدق یا محمد **دیگر** خبر که ستارگان از جهت
روشنای آسمان هفتم بدان روشن بشود و هرگاه شیاطین بر
آسمان عرض خواهد کرد یکی از ایشان پند شعاع تر شهاب
بچایب از ملعونان تیری میزند تا قبایل شیاطین بسوزند
و بعضی او یخه است از جهت آسمان این جهان بر گوشه قندیل از
بهتر روشنای فرشتگان و بعضی او یخه در هواها روشن
باشند که اگر آن ستارگان نبود این زمین را سراسر مانند خانه

بود که در

۱۱۱

بود که درهای کسوف و هیکس در آن چندی نتوانسته دیدن حضرت
حق سبحانه و تعالی را این ستارگان را در زمین است آسمان آنرا در تا
قوی شب بیا فرید این زمین چندان روشنای باشد که مردم هر که
جا خوانند بر و ندانند که در کلام مجید یاد کرد قوله تعالی وَلْيَكْفُرْ
كِرْ صَدَقَ يٰ مُجْتَدِدٌ **دیگر** خبر که ستارگان کاهی بیشتر نمایان
باشد و کاهی کمتر پیغمبر فرمود در میان آسمان و زمین دریای در پیش
ست هرگاه دریای بیشتر لیه زند سیارگان کمتر نمایان باشند و عرض
کرد صدق یا محمد یا رسول الله **دیگر** خبر که دریا چند نیست
و میان ماه آسمان چند است پیغمبر فرمود هفت دریا هست
بزرگ و عظیم یکی قوم عاد را هلاک کرد قوله تعالی سُبْحٰنَ
اٰتِیَةِ **دیگر** و در بیست که در دنیا عذاب کند آب دریا بدان
جای بیانگیزند سیم یاد سرد که اگر آن نبود جهان از تابش آفتاب
همه بسوختی و هلاک میشدی و میان ماه آسمان بانصد سال
راه است عرض کرد صدق یا محمد **دیگر** خبر که افتاب در کجا
ست حضرت فرمود که در چشمه آب گفت آن چشمه در کجا است

گفت در کوه قاف گفت قاف کجاست گفت در کف دست فرشته آت
که اندرین جهان ایستاده ست تا روز قیامت عرض کرد صدق
یا محمد **دیگر مراد خبری** که از فرشتگان که عرض بود داشته اند چگونه اند
پیغمبر فرمود که بر های ایشان زین عرض است و پای ایشان زین
هفتم زمین است و بر یکی ایشان چندان است که اگر مرغ قوی بود
کردد از گوش چپ آن فرشته تا بگوش راست آن هزار ساله نتواند
ند رسید و آن فرشتگان خدای تعالی هزار کوهی آفرید و بعضی
از یاقوت و کیسوی ایشان از نور است و بعضی نیمی زبرق
و نیمی ز آتش ز آتش برهنه زیان کند و نه بر آتش زیان
کند و بعضی از آب و نیمی از خاک آفرید نه آب خاک را بخورد
خاک آب را بخورد عرض کرد صدق یا محمد **دیگر مراد خبری** که آن
فرشتگان عرش را چگونه بر داشته اند حضرت فرمود که ایشان
کرده اند زین عرش نهاده اند و بر جای ایستاده اند و لیکن عرش
خدایتعم بر ایشان هیچ نیست عرش از گردن ایشان سیصد
ساله راه دوست عرض کرد صدق یا محمد **دیگر مراد خبری** که دنیا را

چهار دنیا

چهار دنیا خوانند و نامش چهار دنیا است پیغمبر فرمود که از آن جهه
دنیا خوانند که دون ست عرض کرد راست فرمودی یا محمد
دیگر مراد خبری که قیامت خوانند گفت زیرا که اولین و آخرین آن
قدها بر یکتا اند بسیار بود ایستاد بفرمان خدایتعم عرض کرد صدق
یا محمد **دیگر مراد خبری** که از اول آن روز که خدایتعم این جهان را بیا
فرید چه روض بود پیغمبر فرمود که روز یکشنبه بود روز
جمعه تمام کرد پس درین شش روز جهان را بیا فرید و روز
هارا هم چنین نام نهادند شنبه را از برای آن نام نهادند که
معظم بود عرض کرد راست فرمودی **دیگر مراد خبری** که از فرز
ندی که آن پدر سخت تر است کدام است گفت از آهن سخت
تر چست گفت آتش گفت از آتش سخت تر چست گفت آب
آتش را نرم و بنشانند گفت از آب سخت تر چست گفت باد
که آب باره کفک و از جای بر آورد عرض کرد صدق یا محمد
دیگر مراد خبری از فرسخ که نه بود آسمان بود نه بر زمین آید فرمود
که آن مرغیست که بوزیان تازی انزل حسن خوانند تن آن مرغ

آتش

چون تن اسبست و کینو دارد همچو زنان و پورا در همچون پس
مغ بر دم خویش تخم مرغ نهل و چون بچه بد را آید بی پشت خود
نهد و دور هوا میکرد جناب باری را تسبیح و تهلیل کند عرض کرد
داست گفته یا محمد **دیگر از خبره** که امر اچرا آدم خوانند رسول خدا فرمود
که خدای تعالی آدم را از خاک آفرید و صورت ایشان را مختلف کرد تا در اقلش
فساد واقع نشود عرض کرد راست فرمودی یا محمد **دیگر از خبره** که خدای تعالی
آدم را آفرید جان در تن آدم از کلام اله در آمد پیغمبر فرمود که از دهانش
بیرون شود گفت از کلام اله جانش قبض روح شود گفت هم دهانش
دلیل آنکه بد شواری بیرون آید روح بنی آدم مقدس است از آن جهت
عرض کرد صدق یا محمد **دیگر از خبره** که اول با خدای تعالی آدم او چه شد
حضرت رسول فرمود که اول شنوا آیند که در بهشت نشین و هر چه
از حضرت جناب باری خواهی بخورد ترا میا هست الا کلام بخورد
بخوردی خدای وند و احد القهار بر تو خشم گیرد قوله نعم و قلنا
یا آدم اسکن أنت و زوجک الجنة و کلا منها رغدا حیث شئتما و لا
تقرا با هذیه الشجرة تکون ناموس الظالمین عرض کرد صدق یا محمد

دیگر از خبره

دیگر از خبره که چون حضرت آدم با امر جناب اقدس الهی بخواند
تجاوز و نافرمان کرده که او چند دانه کسدم بخورد حضرت فرمود که حضرت
آدم علی انبیا و علیه السلام بیدانه کسدم و دانه کسدم بخورد و گفت
چند خوشه بود اندر درخت گفت سی و هفت دانه گفت هر دانه چه
مقدار بود گفت هر یک چندان تخم مرغ گفت سی و پنج دانه که ماند
چم کرد گفت از بهشت بیرون کرد سفید و بیست پاره کرد حضرت
آدم آن پاره ها را بگشت بعضی کسدم شد مثل جو و از زن بیخ و از انفاق
که آدم را بکار آید از همه جوینها گفت راست گفتی یا محمد **دیگر از خبره**
خبره که آدم از بهشت بیرون آمد کجا فرود آمد و رسولم فرمود که
بر زمین هند وستان پوشش آدم چه بود بهر آنکه انجرا از چشمت
بر داشته بود یکی راست عورت کرد و یکی را اینار کرد یکی را عظامه گفت
حوا کجا افتاد گفت بجله پوشش حوا چه بود گفت موی سرش گفت
همه دو پیکار سپیدند گفت در کوه عرفات عرض کرد راست فرمودی
یا محمد **دیگر از خبره** که اول بنا کرد در جحان نهادند چه بود گفت بیست
المعوز انجا که امر و زکوه نهادند گفت صدق یا محمد **دیگر از خبره**

که آدم را از حوا افرید و حوا را از آدم افرید حضرت فرمود که ادرمل
از حوا افرید طلاق بدست زنان بودی از آن جهت مردان را بزنان
قادر کردند و قوله تعالی عرض کرد صدق یا محمد **دیگر مرآه خبر ده** که حوا
از اندام بیرون افرید یا از اندام اندرونی گفت اگر از اندام بیرونی
افریدی زنان و بی کشته رفتند و عرض کرد صدق یا محمد **دیگر مرآه**
خبر ده که حوا از دست راست آدم علیه السلام افرید یا از دست چپست
گفت که اگر از دست راست افریدی میراث چون مردانه بودی عرض
کرد صدق یا محمد **دیگر مرآه خبر ده** که پیش از آدم علیه السلام درین
زمین که بود گفت بر بیان بودند پس از آن فرشتگان گفت میان
پیرای و فرشتگان چند سال بود حضرت فرمود که هشتاد هزار سال
بود عرض کرد صدق یا محمد **دیگر مرآه خبر ده** که آدم حج کرد یا نه گفت کرد
گفت ادرمل که سنت کرد گفت جبرئیل گفت سر آدم را که ترا شید فرمود
که جبرئیل گفت استر از کجا بود و چند سال بود که خلدایتم که افرید
و بجه نوح آنرا تیر کرد و موفرا بگدام آب تر کرد تا آن تیغ موی
آدم را بگرفت زیرا که تیغ موی پیغمبران نگیرد و حضرت پیغمبر فرمود

که آهن است

که آهن است یا از فولاد از زنجیران قندیلست که خلدایتم افریدست
که که اگر آن زنجیر نبودی اهل عالم ابر بودی وجود اشیا ابر بودی
و پرکنده شدی و دسته او از درخت طوبی بود قوله تعالی
اللهم و حسن ماب و سنک او مقاطیس بود یعنی آهن را بود از یار
های فضل بود که خلدایتم افریده و آن سنک را بر سر فرشته نهادند
بوکه آن فرشته عطا ییل گویند که هفت طبقه زمین را نگاهداری بر سر
آن سنک تعیین کرده بود اینم و جل جلاله آن را مقناطین از آن
گفت گفت صدق یا محمد **دیگر مرآه خبر ده** که فرشتگان آن بر سنک
قرار داد و یاب رحمت موی ادرمل تر کردند اگر از آن آب
نبودی که در عصیان از آدم پالک نشوی و بی و غنی تیر کردند پیش
از حضرت آدم بر سیصد هزار سال افرید بود بر او سر تراش
حضرت آدم علیه السلام گفت بعد از آدم سنت که کرد حضرت
عالت بنانه فرمود که همه پیغمبران سنت داشتند تا ناطان حضرت
ابراهیم علی نبینا و علیه السلام عرض کرد که در حدیث یا محمد
دیگر مرآه خبر ده از رسوایی که من از آدمی و من از پوی بودم

از دیوان بود حضرت فرمود که آن رسول کلایخ بود که پیامد بسرا
 برپیل کور کند سبب آنکه با همد یکدیگر مناظره کردند یکی از ایشان
 بمرد در خاک کور و سر بر میثابند و نخستین کوی که در زمین بگند
 نداد آن بود عرض کرد راست فرمودی یا محمد **دیگر از خبر ده** که زوی
 که یکبار افتاب بی وی ناقت و نایب است دیگر تناقت کدام بود
 حضرت فرمود آن دریا بود که مؤمنان و عصا و بر روی دریا زرد
 و از کفم بشکافت و در دوزخه روز بید آمدند فرعون ملعون
 و قبیله قویش اندرون دریا نیامدند و همد هلاک شدند
 و افتاب بر آن زمین افتاد تا روز قیامت نتابت عرض کرد
 صدق یا محمد **دیگر از خبر ده** که آن چه چیز بود وحی آمد که نه الاهی
 و نه پیری و نه فرشته بود حضرت فرمود از زبور بود که انگبین
 از اوست قوله تعالی **وَ اوحی الی الخلیل ان اتخذ من اجمال بئوتنا**
 عرض کرد صدق یا محمد **دیگر از خبر ده** از زمین که خداست
 بدو وحی کرد کدام است حضرت رسول فرمود که که طوری
 خدا تعالی بدو وحی کرد که موسی بر در بسوی آسمان برآید

قبل از حضرت از کلایخ گفتند که در هایل او کردند و بسوی ایشان

بستاند

بستاند قوله تعالی **خذ الکتاب** گفت صدق یا محمد **دیگر از خبر ده** از آن چو
 که جان در او آمد رسول الله فرمود که آن عصای موسی بود از دهاکنت
 قوله تعالی **فالتقی اعضاءه** فآوردن ذی نعلبان مبین عرض کرد صدق
 یا محمد **دیگر از خبر ده** چند علامات در روزگار موسی بود گفت
 نخست آن تابوت که مادر موسی در آنجا افتاد و در آب رود نیل انداختند
 و آن تابوت در خانه فرعون لعین وقت رود نیل را بجا خود راه
 آورده بود و آن تابوت را بگرفتند و پیش زن فرعون بردند و سر
 تابوت را بکشود و فرعون و اهل بیت او را کرم شدند باز آن
 قدرت الاهی محبت طفل بر دلهای ایشان نشست که او را بفرزند بی
 قبول کردند و نگاه داشتند در مقام عصای موسی بود در سیم سنه
 روز دهم چنمه بود چهارم از راه که در میان دریا بدید آمد که
 موسی یا قوم خود بگذاشت و فرعون ملعون یا قومش غرق گشتند
 پس هلاک قوم قارون و خانه سرای ایشان همه بیکبار بریز
 مین و رفتند و غرق شدند ششم مردن هفتاد کس که در
 در کوه طور سینا از صلابت و هیبت که در آنجا پیدا شد بعد

هفتاد و کسری باز عهد را زنده کرد و انبیا حضرت موسی هفتاد آن
 کا بود که فرمان شد بنی اسرائیل را که اول بکشند که احوال کشته بشکم
 آورد که موا نلا نکسر کشته است عرض کرد راست فرمودی یا محمد **دیگر**
خبر ده که ملامده از نبود و از نهم که ماده بود حضرت فرمود از ماده که از
 نهمی بی حوا بود که از ماده بود حضرت فرمود آن نهمی که از ماده
 بود عیسای بود که از نهم بود عرض کرد صدق یا محمد **دیگر** **خبر ده** از کوری
 با خدا و نعلیش میرفت که بود حضرت فرمود آن یونس بود که در شکم ماهی
 بود بفرمان خدا تعالی با و در بحر میگردید **فَلَيْسَ فِي بَطْنِهِ إِلَّا السَّمَكُ**
 عرض کرد راست فرمودی یا محمد **دیگر** **خبر ده** از آتش که طعام
 خورد و شراب خور و آتش که نه طعام خورد و نه شراب حضرت
 فرمود آن آتشی که طعام خورد و شراب خورد آتشی است
 که چوب سوزند و آنچه شراب خورد و طعام خورد آتشی که
 در درخت باشد چنانکه در کلام مجید فرمود **الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ**
الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا و آنچه که طعام خورد و آب خورد و آتش معده
 قوله تعالی **وَجَعَلْنَا هُمُ جَسَدًا الْأَكْبَارُ كُلُّونَ الطَّعَامِ** و آن آتشی که

که طعام

که طعام خورد و شراب بخورد و آن آتشی در نخست قوله تعالی
وَقَوْلُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُنْدُمَتْ لَهَا فِيهِمْ و آن آتشی که طعام خورد
 و شراب خورد و آن آتشی است که در سینه گفت صدق یا محمد **دیگر**
خبر ده که خانه بیت المعمور کجاست فرمود که در میان جهنم است گفت
 چنانجا است گفت که شماره گاه انجاست عرض کرد راست فرمودی
 یا محمد **دیگر** **خبر ده** که چون است که فرزند می هست که بمادر ماند و
 به پدر نیماند و فرزند باشد که به پدر ماند و به مادر نیماند و فر
 زند باشد که هم پدر ماند و هم به مادر حضرت فرمود که آن فرزندند
 که به پدر ماند آن بود که آب منی پدر پیش رو بوده باشد و آنکه بمادر
 ماند و به پدر نیماند آب مادرش پیش رو بوده باشد و آنکه به پدر
 و هم بمادر نیماند آب هر دو برابر باشند عرض کرد صدق یا محمد **دیگر**
خبر ده که کشتی نوح چگونه بود گفت درانی کشتی میصد کند
 که بود و پنهانی صد کند بود گفت کشتی کجاست گفت در کوه کنت کنت
 تا کجا رسید گفت بخانه کعبه معظمه و هفتاد باب خانه کعبه را زیارت
 کرد بر سر آب آنکه در کوه جودی فرود آمد بفرمان خدا **يُنزِلُ فِيهَا**

عمری کرد صدق یا محمد **دیگر** را خبر ده که این زمین را آنچه ازین فرمود
انگشت آب ازین گفت کنه ازین فرمود گفت از سوره دریا فرمود که خدا
یتعالی باد را بنا فرمود و زمان داد تا آبرو از جای بر کند موج بر چو است
و کت بر آورد پس فرمود داد کن بید یکم در همان وقت متصل شود
و جمع شد و نرم شد پس فرمود آمد تا بگردید سمعت شد و در یکد
یک برزد و با ستاد بقدرت عمر و جل گفت زمین را که بهر پای میدارد
گفت خدا بیغم امر کرده است که همگان تا آنکه دارد کت این کوهها این
انگیست گفت آنکه قاف که حق تعالی در کلام مجید یاد کرده است
عمر کرده است فرمودی یا محمد **دیگر** را خبر ده که زمین چیست گفت یا
یهای کوه گفت بر کجاست گفت بر شاخ کاو گفت بر سنگ سفید
گفت ان کاو را چها شناخت و چها را کوش در او و برین بجهت
و زمینش بمنزله و از میان شاخ تا شاخ دیگر پنجهزار سال
راه است عرض کرد راست فرمودی یا محمد **دیگر** را خبر ده که زمین
سنگ چیست که کاو بر است گفت زمین سنگ کوه است که آن
کوه را صحر خوانند گفت آن کوه کراست گفت در زمین انرا پیوسته

فرمود که آن

فرمود که آن روز که جناب باری آن کاو را که ازین است بر این چو آن
کاو پیشه بنا فرمود تا در پیش روی آن کاو میبرد آن کاو از جهت آن پیشه نغنا
ندگفت تا در قیامت گفت با لای آن چند است گفت هزار ساله است
گفت روز قیامت که کاو انرا و منافقانرا میفرماید که تا بلان کوه و درین چو
آنکه بران کافران و منافقان پر شود آنکه خدا تعالی آن کوه را فرمود در هد
تا خویشن سخت بچنانند و آن کافرانرا و منافقانرا در روز خاندان
گفت راست فرمودی یا محمد **دیگر** را خبر ده که زمین چیست گفت کوه
دیگر است غضبان خوانند که حق تعالی آن کوه را از خشم خویش فرموده است
و آتش پرستان را آن کوه عذاب کند عرض کرد راست فرمودی یا محمد
دیگر را خبر ده که زمین چیست گفت که زمین کوه زمین است که آن
ولایت تو خوانند گفت زمین چیست گفت در یا ایست که آنرا صفت خو
ند گفت زمین چیست فرمود زمین سفید است همچون نقره آنرا از
مجید خوانند و بوی او مثل بوی مشک است و همچون ماه بنام بد بوش
عرض کرد راست فرمودی یا محمد **دیگر** را خبر ده که زمین چیست
کاو انرا و صفت منافقانرا هم بر آن زمین کرد ایند گفت این زمین کجاست

که بر ویم گفت خدا بتمام بدل کند این زمین را بد آن زمین قوله تعالی
 تبارک و تعالی انما یزید فی عذابی من یشاء و یشاء انما یشاء و یشاء انما یشاء
 زمین بچینه چیت گفت در یا بیست که آنرا مقام خوانند گفت در زیر
 در یا چیت گفت ماهی است که پهلو س خوانند سرش مشرق و ریشتر مغرب
 و این زمین ها همه کوهها و تار و یکها که گفتم بر بیست آن ماهی است عین
 که در صدق یا محمد **دیگر از خبر ده** که زمین آن ماهی چیت پیچید فرمود هفت
 دریاست در هر دریا هزار جزیره است اندر هر جزیره هفتاد شهر و اندک
 هر شهر بی هفتاد هزار عالم است و اندر هر عالمی هفتاد هزار فرشته است
 و در زمین بان فیض تسبیح و تهلل محمد میگوید عین که در صدق یا محمد
دیگر از خبر ده که زمین آن ماهی چیت حضرت پیغمبر فرمود زمین ماهی
 دریاهاست و در زمین دریا با ده است که آن ماهی را در لاهی همی در در بقدر
 عتق و چله گفت زمین باد چیت گفت در یا بیست ان خون گفت زمین
 چیت گفت زمین است گفت زمین چیت گفت زمین درون گفت
 زمین چیت گفت در یا بیست ان آتش گفت زمین چیت
 گفت حجاب است گفت حجابها از چیت گفت ان آفتاب گفت زمین چیت

گفت حجابهاست

گفت حجاب است گفت حجابها از چیت گفت ان آفتاب گفت زمین چیت
 گفت حجابهاست ان ماه گفت زمین چیت گفت حجابهاست ان آفتاب گفت
 زمین چیت گفت شرای گفت زمین شرای چیت گفت نام عتق و جلوه
 ان شرای نتواند گذشت و ان شرای کسی نپرسد تو نیز پرس که خداوند
 عالمیان بهتر میداند یا عبد الله خدا بتمام هیچ پیغمبر را از ان شرای تا ان
 ظاهر نگردد ان امر قوله تعالی ما فی السموات و ما فی الارض و بینهما تحت
 ان شرای گفت صدق یا محمد **دیگر از خبر ده** که چهار مرغ غنای کجاست از
 مرغزارها و چیت پیغمبر فرمود که یکی مکه میارزد است و یکی بیت المقدس
 و یکی نجف الاشرف مقام مغیره امیر المومنین که فرزند ان او گفت صدق
 یا محمد **دیگر از خبر ده** که درین جهان چهار شهر است کدام است ان
 شهرهای بهشت فرود کرد یکی او دویم منوره به سیم قنار ان مقام چهارم نفلا
 ان نامه عرض کرد صدق یا محمد **دیگر از خبر ده** ان چهار زمین که در جها
 هست ان زمین بهشت کلام است حضرت فرمود که یکی نند لو سلف زمین
 مغرب دیگر افاقت است ان زمین سیم ان زمین عراق چهارم فا کرده است
 ان زمین خراسان عرض کرد صدق یا محمد **دیگر از خبر ده** ان آن

چهار نفر که درین جهان است از نهرهای بهشت کدام است اول نهر
 فرات دوم نهر دودینل سیم نهر جیحون چهارم نهر تیجوست
 که در راست فرمودی یا محمد **دیگر مرآه خبر ده** از آن چهار شهر که درین جهان
 است از شهر همدان و فیخ پیغمبر فرمود یکی قنار و یکی عنطا کیه و یکی باختر
 و یکی مداین گفت صدق یا رسول الله **دیگر مرآه خبر ده** آن چهار زمین
 که در این جهان است از زمینهای دوزخ کدام است پیغمبر فرمود یکی
 دوجرا از زمین دیمشق شام و یکی کرمان از زمین او هینه و یکی روی
 چهارم عمرجان عرض کرد صدق یا محمد **دیگر مرآه خبر ده** که درازی
 این چند است پیغمبر اخرا از زمان صلوات الله فرمود که یکی روزه را
 هست گفت دلیل چیست گفت دلیل آنست که آفتاب از کفشان **دیگر خبر ده**
 رو گفت بسر فرود و در یاب پای پیغمبر فرمود که بسر قوله تعالی **و انتم**
بجبر مستغفر لهما الذل تقدیرا لعمق بوالکلام گفت راست فرمودی یا محمد
دیگر مرآه خبر ده که در پس کوه قاف چیست پیغمبر فرمود که هفتاد و
 ست از نهر سیخ و هفتاد از کوه و هفتاد دیگران است گفت پس
 او چیست گفت هفتاد زمین است که در هر معدن فرشتگان است

نهار برآید و کنار

کرم اینجا که جابلق

در

کرم اینجا که جابلق

فرمودی یا محمد **دیگر مرا خبر ده** که بهشت چگونه است و کجاست حضرت فرمود
 که درهای بهشت در آسمان است و بهشت راهش در ریت و دوزخ را
 هفت درواز در پی تادی دیگر هزار سال راهست و پهنای هر
 در پی چندان لشکر است که عدد آن خدایتعم دارند و آن لشکر فر
 شنگان باشد که پیش بهشتیان بازمی آید و میگویند که شاد
 باشید و اند بهشت روید که جاویدان در بهشت می باشد که
 خدایتعم بهشت را از برای شما آفریده است و اندرون بهشت
 کوشکها پیر از نیر و یاقوت ساخته اند و در آن کوشکها
 و حجرها بود از نیر سرخ و نیر جرد سبز و کنگره ها بود از کوه سعید
 عمرض کرد راست فرمودی یا محمد **دیگر مرا خبر ده** که زمین بهشت
 چگونه است حضرت رسول فرمود که زمین بهشت از نور است
 و خاکش از مشک و عنبر و کافور و سنک نیرها از یاقوت و نیر
 مراد بود عرض کرد راست فرمودی یا محمد **دیگر مرا خبر ده** بهشتی تختی
 چندی که در بهشت خورد چه باشد گفت جگر آن ماهی که زمین
 بر پشت او نهاده اند گفت راست فرمود یا محمد **دیگر مرا خبر ده**

که بهشتیان

که در لیس

که بهشتیان طعام خورند حاجت کجا کند گفت بهشتیان از بول و عاریط
 نباشد هر طعام که خورند بعزت پیرون کند و خوشبوی باشند
 چون مشک و کافور گفت راست گفتی یا محمد **دیگر مرا خبر ده** که در بهشت
 چند جوی است که مدام روند پیغمبر صلوات الله فرمود چهار جوی
 اول نیر دویم جوی انکبوت سیم جوی اب چهارم جوی شراب طهور
 آنن روز که خدایتعم بیافرید است آن جویها را جاویدان میروند
 چنانکه هرگز نکاهند و نه افزاینند گفت مثل آن چه باشد در
 جهان فرمود که چنانکه ابوهار از دریاها گیرند و در کوه درشت
 می بارند و جویها روان باشد و یا زید را میروند و آن دریاچه
 که نیم میشوند و نیر زیاد میشود و اگر دریا زیاد شدی جهان خراب
 میشود و اگر بکاهید می گفت که سیما بود نهاده از نیری و سیم و
 چهارم از یاقوت سرخ نهاده اگر کسی یک قطره از آن اب در بی جوی
 نیان بخورد هرگز بیمار نشود هرگز بی رنگ نگردد خدایتعم آن جو
 یها را در قرآن مجید یاد کرده است **قوله تعیم فیها انهار من لادن**
السن وانهار من لبن لا یغیر طوعه وانهار من عسل مصفی وانهار

مِنْ خَيْرِ لَدَّةٍ لِلشَّارِبِينَ عَرِيقٌ كَرْدٍ رَاسْتٍ فَرَمُودِي **یا محمد دیگر مر از خیره**
 از درازی و پهنای جوی که چند ست پیغمبر فرمود که پهنای آن جوی
 پانصد ساله راحت و درازی او را خدا تعالی میداند و هیچ مخلوق
 نداند و شاخه‌های او در کوشکها و حجرها بهشتیان می‌درد و اگر
 بالا می‌رود و اگر بنیب می‌درد بفرمان خدا تعالی و چون کنار آن جویها
 قدحها نهاده بود کوزه‌ها که در آن ده نوع نگر دو و شتراب از قدحها
 بقدرت مستخرج دارد آنکه بهشتیان را پسند بود قدحها که از جای ^{خیزد}
 و در هوای پیرند تا پیش بهشتیان رسد گوید سلام خدا تعالی
یا محمد از من جوی نوشت باد هر کس آب باید قدحها بآب می‌آیند
 تا آب بخورند چندانکه خواهند و باقی بجای خویش نهند و هیچ
 بر نیاید که رفتن و نه بجای نهاده عریق کرد صدق **یا محمد دیگر**
مر از خیره که نهری از نهرهای بزرگ در بهشت کلام است گفت بز کترین
 نهر در بهشت نهر کوزرت است که خاصی از آن منبت و استان که طبع مستند
 و خلدیتها آن نهر کوشش را پس داده است **تعالی انما اعطیناک الکوثر**
 و در شتران از آفتاب است ^{از من است} کافور و بنبرین ^{توت}

الذکیر

اذا تکلمت کتبت راسک کتبت یا محمد **دیگر مر از خیره** که چون اهل حق کلام روز
 زیارت کند و حضرت فرمود که روز ادینه جبرئیل علیه السلام باید سرا
 ولت مر آنگاه دهد تقیبا نرا پیش بهشتیان فرستیم به راهل بهشتیان
 از نور همت اینزمی پیوسته اند و آن اسبابی که جناب اقدس الهی در بهشت
 آفریدست از نور و سهیل ایشان از نور رخ چشبهای ایشان از یا قوت
 احمد و روی ایشان چو رو زنان و چهره منتهای و جاهت و شباهت و
 لجام ایشان از نور دسین باشد و همه امت من بسرای من جمع شوند ^{نقطه}
 نگر بنیارت خدا تعالی روند کت درختهای بهشت بفتح اسم باشد و شا
 خهای از نور هر درخت را هفتاد هزار شاخ بود از آن شاخها هفتاد
 انگور و هفتاد خربزه و از هر میوه هفتاد شاخ بر هر درختی هزار کوبه
 میوه باشند نه همچو این این جهان که گاه خشک و گاه سبز و تر عرض کرد
 صدق **یا محمد دیگر مر از خیره** از درخت طوبی که چگونست حضرت رسالت
 پناه فرمود کحق بجای آن و تمام درخت طوبی را بیاید فراید پای او آن کوه
 بیاید فراید و میانش از رحمت و شاخها پیش از نور دسین و بر کهایش
 از سندس داند ^{در هر درخت} **سندس حضرت** و ^{در هر درخت} **سندس حضرت** و ^{در هر درخت} **سندس حضرت**

طوبی را صد هفتاد شاخ دارد بزهرک و شاخهای دیگر عدد
 شش خدایتعم دارند در بهشت هیچ قصر و گوشه‌ها و هیچ حجره نیست
 که از درخت طوبی شاخش در آن قصرها نباشد و هر چه بیند
 خدا را در بلا نیست باشد بر شاخ بود بفرمان خدا یتعمر عن کر در صیح
یا محمد دیگر را خبر ده که اندر بهشت سرما باشد و اتم و غتم و حصم و عقل
 و وت و غنا و بور و زهر و عبادت و رنج و مالت آنها نباشد بی خبر فرود
 که از این همه ریخته‌ها در بهشت نیست و گفت صفت بهشتیان همه
 چگونگی بود و فرود اهل بهشتیان همه چون باشند که هر کس بهمان شود
 و خردمند باشند هر کس پند نشوند و عاقل و دارای خوش خوی
 باشند و از همه چه مسلم و قدر است باشند و هر کس بخود و بهار
 نشود و افعال قبیح و ناشایسته در مابین ایشان نباشد و سئل الذوال
زاده باشند و هر کس نهند عرض کرد صدق یا محمد دیگر را خبر ده
 که بهشتیان بی‌بالا و چهره و با او چون باشند جناب پیغمبر فرمود
 بی‌الای حضرت آدم باشند در جاهت حسن و زیبای و نیکوی ما
 من حضرت یوسف علی نبیها و علیه السلام باشند و با او مثل صور

داودم

داودم باشند و بسال حضرت عیسی باشند و در حکم و وفای منزل من باشند
 دلیل قوله تعم و انک لعل الخلق عظیم عرض کرد راست گفتی یا محمد دیگر را
خبر ده که بهشتیان چه پوشند فرمود سند سین استبرق و عقتر ی و هر پوش
 هفتاد حلقه پوشند و پیرایه در کس دن و دست و پا بسته باشند و بر اعضای
 آنها هفتاد جامه پوشیده باشند هنوز خود اعضایشان پیدا باشند گفت
 بهشتیان در بهشت جا و دان باشند گفت چندان باشند که عدد ایشان
 را جناب ابا قدس اللهم دانند هر یک را چندان از بهشت بدهند که هفتاد هزار
 بار این جهان کسی بود که از نون به انکس ده بار این جهان بدهند
 در بهشت مرغارها و گوشه‌ها با حور العین و غلابان و ولدان که در
 ایشان داند هر یک از طبق پیر و نو پیر و پسر و پسران و کوه و پادشاه
 و پسر و ارید و دستارهای ایشان مکتب جوهرهای کونا کون چون ما
 حب خویش را بپند همه دانند انکار کنند عرض کرد راست گفتی یا محمد دیگر را خبر ده
خبر ده از سده النتیجی در خبی هست از آتش که هیچ کس را از آن گزند
 نیست از آنکه خلق را بسوزاند عرض کرد راست گفتی یا محمد دیگر را خبر ده
 از آن دوازده چشمه که آب از آن دوازده چشمه بیرون می‌آید گفت بخیر

اسرائیل دوازده گره بودند و هر گره را از آن چشمه آب بخوردند
گفت آن چشمه سنگ بود که حضرت موسی عصای معجزه را
زد بدقت ایستاد و چشمه هویدا شد چنانکه خدایتعم فرمودست قوله
تعالی ان اضرب بعصاك الحجر فانجرت منه اثنتا عشرة عینا قد علم
اناس مشرکینم عرض کردند که در امت فرمودی یا محمد **دیگر از چیده** از دور
خیابان و از دوزخ بجزند یا نه پیغمبر فرمود که خدایتعم در آخر ایستاد
و او را هفت دری افتد از هفت تافته از دری تا دری دیگر هفت سال
را هست و پنهانیش با نصد سال را هست و دوزخ پیرانشست که یکصد و
از آن آتش در این جهان افتد هر چه در وی بود همه را بسوزند گفت
آن قومها باشند که بجزو ایشان در دوزخ محلد باشند گفت آن قوم بد
بختان و دیگر از آن سیاه رویان باشند و جای برایشان تند باشند
که هر کس از آن دره و حسرت بری نیستند و وحشت محلد باشند که
هر کس شادمان نشوند علی التوام محلد عذاب باشند که هر کس نه هفتاد
ساله رویان باشند که هر کس سفید رویان نباشند و اعمی یعنی کور
باشند که هر کس پلر نشوند و همیشه تشنه باشند که هر کس میران نشوند

بغل و زخیر

بغل و زخیر باشند که هر کس کشاده نشوند قوله تعالی خذوه فقولوا آمنا
البحر صلوته فی سلسله نزلها سبعون نزلها فسلکوه و در میان انوشی
سوزند که هیچ کس بر ایشان رحمت نکند عرض کرد راست فرمودی یا
دیگر از چیده که دوزخیان یک گره باشند یا از یاده پیغمبر صلووات الله فرمود
که بسیار گره باشند و جناب قدس الهی در دوزخ جای آفریدست
که اسمها را بخوانند و در آن ها او چه چاه هست که از آن تا آخر چاه هفتاد
هزار ساله راهست و در آن چاه مار است که اگر خدایتعم آن مار را
فرمان دهد که این زمین را و آسمان را یکلقه کند یا هر چه در زمین
بود و هر دلدان دارد مثل گره عظیم و میان دندانهایش بر از هر دست
گفت از هر چه آفرید آن مار را از برای آنکه سانسنت عذاب کند پیغمبر
فرمود از میان مردمان بی نماز از او عاصیان و از برای پیمان که
بی توبه در دنیا و نجات کرده اند و در یوم آخرت اول عذاب عظیم بود
تشنگی آخرت ستم عسرت که سنگی و پشمانی بسیار کشند و در محلد
گذشتن توبه چه فایده میدهد و در آخرت الا امر میگوید
فرمود که دریم و فرمان بر داری تا بدین جای که است

عمودی باشند که اگر همه خلق جهان جمع شوند نتوانند
آن عمودی را بر داشتن عرض کرده صدق یا نحمد **دیگر مخرج ده**
که در زخیات ابلیس را گویند تو ما را بدین روزی انکندیم
ابلیس گوید منبری بیا و رید منبری بیا و رید ابلیس بر آن منبر
آنش قرار گیرد و قتی که ابلیس ملعون بر منبری قرار گیرد در وقت
اطراف و جانب آن ملعون را احاطه میکنند بیای میزند و در
سنگها و پایهای ایشان بخل و سلسله بسته تا خود ابلیس لعنه
الله گوید و چه تدبیر خوبی کند که ما را از آتش روزی و
عذاب الیم ما را برهان ابلیس ملعون بر منبر آستین و روی
سیاه بیا و ران در زخیان کند و گوید که بدانید خدای تعالی و صد
کرده شما را و اعدای خدای تعالی خلاق نیست و ابلیس بر شما در
ست نیست و شما را همراه کردم تا آنکه من خود همراه بودم
و فرمان خدای را بجا آوردم پس مرا اجابت کردید و مرا دیدگاه
رحمت خدای را که در آن در حضور حضرت آدم علی نبینا
و علیه السلام رجیم کرده اند و من در کار خود ناچار ماندم ام

اکنون

اکنون مرا شفیع خود کرده اند از من دشمنی بغیر چیز دیگر نمی آید
هر کس سخن دشمنان گوش کند تا عاقبت سر انجام شما را
چنین خواهد شد چنانکه خدای تعالی فرموده قوله تعالی الشیطان
لما قضی الامر وات الله و نزل الهمم و عدلکم فان خلقناکم و ما کما
سلطان بلس زبان ان من کوتاه کنید و عدل الیم بخلدید که من بینه
از شما همراهم نه مرا دستکاری داد و نه شما را خواهد بود عرض کرده
راست فرمودی یا محمد **دیگر مخرج ده** از حوال قیامت بما نقل نمایند
یا رسول الله حضرت فرمود چون قیامت باشد شعله آفتاب
سیاه باشد و ستارگان عرش فرو ریزند و کوهها نماندند
شوند قوله تعالی فتکون الجبال کالغمام المنفوش و اسمان ان یک
یکر شکند دریاها همه آتش کرد و این زمین بر زمین دیگر
انتقال نمایند و مبدل شود قوله تعالی یوم تبدل الارض غیر الارض
و دره و نخل حاضر کنند و صراط را از دهنه کشند قوله تعالی و هذا
صراط مستقیم و میزان نرا ترا و بیا و رند قوله تعالی و اقیموا و رزق
بالقسط خلقت الایمان و الاخرین را جمع کنند همه روی دزد

۷

کرد و زینانهای از ترس و احد القهار نمیکرد و پاهای بسته شود
و خلق الله همه در زمان او از ترس خدا و جلیل الجبار لرزه برانگ
ایشان افتاد از بیم درون خ همة خلق مست با شدند بر خیزند
و باز باو فتند و از فرود چگون با شدند خلق قیامت چنانکه خدای
عز و جل قوله تعم يوم ينفع الصوف رثاء قوم اقوال ان صعب كبه
زیامت باشد و کمر و همی او رند روی رقا کنند و کمر و همی او رند
سر ایشان مثل سحر و کمر و همی او رند روی خویش میخراشند
و کمر و همی او رند دست بر سر خود زنند و میگویند و او بیلا و لصدتاه
و انفساه عمرض کرد راست فرمودی دیگر من خبر ده که این خلق
با آخر قیامت باشند بیکبار چون میرند حضرت یلعبر فرمود
خدا یغتر و جل فرمان دهد بر سر سنگ صخرها باشند و
یکت المقدس روی و چشم سویی اسماء کنند که از جانب خدا
یتعم فرمان آید پس نوازند یا مملک الموت دست راست را
در زیر شتر ناله گران و دست چپ زیر تخت شتر ناله پس نوازند آید
که یا امر ایل صود در آمد و عزرائیل از عرضش تا شتر یا همه را جان

بستانند

بستانند چنانکه خدا یتعالی فرماید یوم یفزع فی الصور وصعق من السماء
ومن فی الارض و هیچ کس غافل از دیدن و پیری و آدی و فرشته و جانور و هر
هست از عرضش تا شتر یا الا که همه بمیرند مگر آنکه خدا یتعم خواهد ماند
و جبرئیل و میکائیل و اسرافیل خدا یتعم نماند که یا عزرائیل که مانده
ست از بندگان که دید باری خدا یا قودان تری که مانده ست گوید که جبرئیل
و اسرافیل و میکائیل و اسرافیل انگاه نماند که در جان بر جا مانده
نماند ای عزرائیل از بنده گان دیگر که مانده ست عزرائیل گوید که باز
تودان تری که بنده ضعیف مانده ست خدا یتعم گوید بعزت من که ترا
مرک بجنانیم ملک الموت و سر خود را بر دست راست نهاد بر فرمان
خدا یتعم جان خویش بدست گیرد از ناخن تا بدهن باور چون
جان بدهن می او رند از ناخن جان یک بانگ بنند که خدا خلق جهان
و آسمان زند بود نوازند یهیت آن بمیرند پس جان از تن او جدا
شود گفت راست گفتی یا محمد دیگر من خبر ده که خدا یتعم و جل همه
خلق را جان بستانند و خود چکند گفت بخود نماند کن الملك
الیوم للای الواحد القهار گوید امر و ملك کراست هیچ کس جواب

نگوید خود گوید لله الواحد القهار سوال جواب هر دو بخودی خود
گوید بادشاه و ملک عشر عشرت و هیبت و عصمت قدرت خدای
راست که هرگز نمیبرد و خدای عز و جده اول کسی را که بتدرت خویش
زند کرداند اسمائیل بود که او را موکل کرده است بر صورت گفت راست
گفتی یا محمد **دیگر** مرا خبر ده که درازی صور چند است گفت در زمان صور
هزار ساله راهست و بهنایش چهل ساله راهست گفت راست
گفتی یا محمد **دیگر** مرا خبر ده که اسرار ایل در صور چو گوید پیغمبر فرمودید
گوید که ای سخوانفای بوسیده و بی تخیلی تا بدید کشته در زیر چرخ
همه برخیزند که امر از عرض رحمان راست وقت آن آمد که پادشاه
بیک دره حساب کنند وقت آن آمد که جباران و سلطانان عاجز
کنند که عاصیان از کناه کاران را در شمشان خدایراد و دشمنان
مصطفی و مرتضی و اهل بیت را بسوزانند وقت آن آمد که پیغمبر
و اولاد او مقتدیان را بسوزانند وقت آن آمد که خلف اولی و آخرین
تجمع کنند چون صور در آمد و صور این بگوید همه کوششها
و انتخوافها در کفها و رویها در یکدیگر در آمیزند بقدرت خدای تعالی

چنانکه

چنانکه بگوید غلط نشود همه را جان باز دهد بیکبار و پیغمبرند پیغمبر
بها نکرند هر کس با تن خویش جنگ کند پیر و ن آید و با تن
دست بگوید ای تن افتادی تا چون رستن ای تن ترا بر بهشت خوا
هند بر دیان دروخ هر کس آنچه کرده باشد در کردن او بیخه باشد
چنانکه خدای تعالی فرمود و کل انسان الذی مناه طاهره فی عقیقه همه خلق
عریان باشند چنانکه از ماد رزاد باشند و لیکن از هول قیامت هر کس
در خوبی تن نکرند خود را برهنه بینند چون در کس دیگر نکرند اول
پوشید بینند از بیم عذاب آن روز گفت راست گفتی یا محمد
دیگر مرا خبر ده که از زمین صور که اول دیدن صور تا بر زمین
دقیق چند باشد رسول فرمود که چهل سال جهان در میان باشد
گفت شما گاه کی باشد مصطفی ام گفت در بدیت المقدس گفت همه
خاقانها چون آیند گفت حق تعالی این هفت دریا که بر کنار این
جهان است همه بقدرت خدای تعالی آتش گرداند و آتش را فرمان
دهد تا که در خلا یق را بگیرد خلق همه از بیم آتش گریزند تا شمشاد
گاه انجاصف بیند ند گفت راست گفتی یا محمد **دیگر** مرا خبر ده

که ایمان چند صفت باشند پیغمبر فرمود چهار صد و بیست صفت
و در آن هر صفت چهار هزار ساله و هفت و پیمانیست با نصد
ساله راه باشد گفت مسلمانان چند صفت باشند و کافران چند صفت باشند
گفت مسلمانان دو صفت صفا باشند و کافران دو صفت غفاه صفا باشد گفت
داست گفتی یا محمد **دیگر از خبره** که در آن صراط چند باشد گفت سه صفت و سه
دهست و یا در کتبه موی و نیز از شمشیر فراد هر از ساله دهست و هزار
ساله راه نشیب گفت راست گفتی یا محمد **دیگر از خبره** که خلق بر صراط چگونه
گذرند رسول فرمود که خلی تم و در آن صراط مو مانند از عرض و نور
بهشت که هرگز فرغ نگیرد و مؤمنان را و آن در مشنای بر صراط
بگذارند آنکه کافران برایش مؤمنان میر و زند تا مگر بموشان
رسند چون شد یک آن رسند که بیرون خواهند رفت و بخوا
دی پیدا شود و کافران چون بر صراط آیند بر یکدیگر بغضتند
خدا بیعت و در خضران دهها تابک بانک بنزند یک غریبه
که صراط خویشش بچنانند از هبیت دوزخ همه کافران در
فوز افتند از بیم هول دوزخ **عبد الله** گفت راست گفتی یا محمد

دیگر از خبره

دیگر از خبره دوزخیان در دوزخ شوند چون بوی و بهشتیان
چون در بهشت شوند اجل کجا باشد پیغمبر گفت یا عبد الله خدا
بیعتم بنمایید اما در دنیا دل بهشتیان شاد شوند و در
نخیان غمگین شوند گفت راست گفتی یا محمد **دیگر از خبره** که آن
چند است که در دنیا جان نلاد و نفس برادر قوله تعام و اللیل
افاعسنس و الصبح اذا تنفس عبد الله گفت صدق یا محمد **دیگر**
خبره از فرزندان کافران که در طفل مرده باشند در بهشت
روند یا بد و زخ پیغمبر گفت بچه ها در بهشت باشند و بهشتی
از آن فرزندان کافران هفتاد و نه نذران مؤمنان باشند که
صدق یا محمد **دیگر از خبره** که این مسئله از تو بود سیدم آن
تورات و انجیل و زبور پیروان او در ایم بسیار سالها پنج برده ایم
تا ما موختم و تو هنوز جوانی و نوشتن نلانی چگونه جواب مع
میدم که من و نیز از پیغمبر هر سال نلاد رسوک فرمود که نبوت
و ولایت مصطفی او است و نیز آنکه بدش از خلقت آدم بچهار ده هزار
سال اوست دانسته بودم که هر چه در آسمان و زمین هست

بسم الله الرحمن الرحيم
عبد البير و ان آمد و گفت اشهد

ترو خشک همه در کلام الله است در فاتیحه هست در بسم الله الرحمن الرحيم
است و هوچه در بار بسم الله هست در نقطه بار هست وان نقطه انون
ولایت پیر عثم من علی بن ابی طالب است علی علیه السلام چون
عبدالله بن سلام این جوابها از رسول بشنید گفت یا محمد این
جوابها شوم و پیحیا و شرمند و روع کوی بدین سخنان برخیزان
نند توقع دارم که ایشان درین وقت بخوابی و احوال و نسبت ایشان
بیکی می دیگر باره خصم من نکنند فرستاد ایشان را بیا و رند از ایشان
جیب و نسب عبدالله بن سلام پرسید ایشان همه اقرار دادند که عبد
بن سلام بزرگ و مهتر است و نیز کسی و مهتر در خاندان ایشان فری
انده است و از هم بدلان ما عالمه است بعد از آن رسول بایشان گفت
شمار نه افتاده است بعد ایمان آوردید بهر معجزات ظاهره و پند ایشان
گفتند که ما را اینقدر خرم و دلانش نیست که منقحت دین تو را بدین بسم الله
که او از هم ما عالمه است و دانست و او را از هم چیزها بهتر میداند بی غیر
گفت که او بمن ایمان آورد شما نیز ایمان می آورید ایشان گفتند که بسم الله
استوارتر است که بدین تو ایمان آورد گفتند معوذ الله که چنانچه
کیم بعد از آن

پیغمبر

کیم بعد از آن

د

پیغمبر است که هر چه پاز باشد حلال کند و هر چه ناپاک باشد پلید باشد
 حرام کند بسفت و دشواری خلق را امت خود گرداند و هر که بد نکند
 که موسی ام از ایشان بنام و من بعد الله ام از ایشان بنام و کلامی
 میدهم که این محمد همان محمد است که محمد موسی علیه السلام خبر داده
 پس بعد از آن روی بسوی رسول کرد گفت السلام علیکم یا رسول الله
 موسی ترا سلام میرساند و ترا سلام فرستاده است پس رسول ام
 گفت سلام موسی و هر دو بر قوی عبدالله پس دیگر بار روی بسوی
 جهودان کرد و گفت سوگند میدهم شما را بخدا برای آنکه شما نخوا
 اید که محمد و امت او گناه خواهند بود که روز قیامت هم امتان
 در یکدما و گواه اجماعت است و در روز قیامت همه پیغمبران
 آرزو باشند که اکرامت محمد و خدا بپوشد یکی را عوض بدهد و اگر در
 دل بگذارد و نکند فرشتگان او را در قلم بیاورد و یک حسنه
 بدهد و اگر بدی بگذارد و نکند فرشتگان او را در قلم بیاورد
 پس هم بپندندند هم گفتند که عبدالله سلام پر شده
 گوید هرگز مایعوا و کار نکنیم و سخن او را نشنوم

او خوه جهودان

او خوه جهود باشد و خوه مسلمان و ما از او پزیریم و سخن او را بقبول
 ندریم و چون بعد از آن سخنان بپنداند رفتند ان نور ایمان
 اینها را میگویند درند تا خدا بپای این ایستها پیش محمد فرستاد شهدای
 هدایت نبی اسرائیل علی مثلید فامن واستلکم ثم ان الله لا یهدی القوم
 الظالمین پس بعد از آن گفت شکر میکنم خدا را که در بار مبارک شما را دیده
 و مثل تو حضرت را ایمان آوردم از فضل و کرم خدای تعالی بود که بعد از آن
 از امتان تو گشت و ایمان آوردم که چهارده معصوم بار و کلامی
 میدهم و میگویم اسهدان لا اله الا الله و اسهدان محمد صلی الله
 علیه و آله و سلم و اسهدان علیاً و ابی الله و هفتاد و جهود مسلمان
 گشتند از صدق درست و پیغمبر ایشان را ببولخت و خلعت را
 در میان کردند بانجای خودشان فرستاد و بعضی از مردم آنها
 مسلمان شدند و ایمان آوردند بعد از درست تمت کتابها را
 مسئله بعون الله تعالی خریدیم ما شهر ربيع الاول سنه ۱۲۴۴ کتبه
 دمان و منخر دریا عصیا ملا الله و روی ابن کویا

فقط خطای امیران سیدان
 این کتاب را در شهر ربيع الاول سنه ۱۲۴۴ کتبه
 دمان و منخر دریا عصیا ملا الله و روی ابن کویا

انزل

هذه كتاب معراج شيم الله الرحمن الرحيم **اسم وبه نستعين**

الحمد لله رب العالمين والعاقبة للمتقين والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين
 بلائكم در اخبار آمده است که حضرت حق عشر و جلاله و عظم نواله و عظمتشانه
 بخواست که جیب خود محمد مصطفی را منزه خور خوانند و زانرا در معراج خوا
 لوله از متور که اندر هفت آسمان در آنجا بود رسولها انبیا را میفرماید
 و در پس پرده محال برساند و با وی را من گوید و درهای رحمت کلمات را
 بر روی آفتاب آن حضرت بکشاید و اینها را با خود بخواند اتفاقا در شب جمعه شب هفتم
 شصت و شصت و شصت حق تعالی جبرئیل را فرماید که ای جبرئیل ای امیر ملکوت ای پیک
 امر اسلام و سرهنگ و ششکان امشب فرمان چنین است که شش و شصت مبارک و هدیون است
 بزمین نزول فرماید و بر در عالم می و بر سر زمین را سیر کند و در آن ارضها میان برود
 و خلفا برین بکار جهان مبدل کنی و خاکها را زمین را بجز جبرئیل و میکائیل و جبرئیل و میکائیل
 یا قوت استحقاق و اینها را صافی ذکر از چشم خیال روان سازد و با درها خوش بود این و
 و چشم از این نام خطای برماند در روی هون معزله کنه و از انجا و کلانها و ^{مروه ها} _{مروه ها}
 برودن آوری و دنیا را فلق را سر بر است کردان و سخن عشق را نگویند سان کردان و
 سرهان را آرام و قرار ده و آید از انجا خوش مشغول کردان و پیمائش را بران

سخت

گفت ملک ما معبود پادشاه صاحب چنین فرمان بردارم و ^{از زبان} _{از زبان} دل این مدت را ^{تمام} _{تمام}
 دارم بلائکم اما با رخا! یا مکر امشب ممالک دیگر خواجی از زمین یا حصار و در آدم
 خواجی کردن مکر امشب ریح انبیا طاجر رسیده و مکر امشب شافع روز جزا از ^{تمام} _{تمام}
 فنا بلا را بقا خواجی کردن و مکر امشب قیامت باقیام خواجی کرده یا محبت ^{تمام} _{تمام}
 خواجی آوردن و مکر امشب هفت طبقات آسمان و زمین و با برهم خواجی زدند
 و مکر امشب غنایه بر ملکوت خواجی انداختن یا نزله در زمین خواجی افکندن
 پس خطاب مستطاب آمد که یا جبرئیل این فکرا ندیشه تو خلاست آنچه کمان
 کرده نه چنان و نه چنین است بلکه حکمت چنین است که امشب شب نیکوست
 امشب شب نیان نه سوزنه گذار میخوام جیب خود محمد عربی را نزن و من او ^{جبرئیل} _{جبرئیل}
 زبانی سابع باش حیدر او را با تو بگویم بلائکم او جیب من محبوب او مطالب
 و من مطلوب او عاشق و من معشوق او را بد و من معبود او حامد و من محمود
 او شاهد و من مشهور او را که و من مذکور او ناظر و من منظور او شاکر و من
 مشکور او جلیس و من انیس او صاحب و من صاحب او سید و من سید او ^{سید} _{سید}
 العالمین ای جبرئیل امیر امشب با هفتاد هزار فرشته مقربین بر زمین رو ^{تمام} _{تمام}
 اسرا بیل تو نیز امشب چاکه از خدمت جیب من کن و بر جانب راست برات

روان شود و ای میکائیل تو نیز غاشیه بر دروش چپ بوقت روان شو و نزدیک در
من محمد عربی و رسول هلا شوی و سینه قرشی و پیغمبر بطلان هر مکی و بهتر مدینه شود
امم حق نبوت و در وین قانع پادشاه جامع سلطان لاکه شاید سلجوق عالم ^{شد}
انتخاب ماه تاب و مسالت کواکب جلالت موجب سخاوت شمع جمایل بدر کمال ^{مقصود}
ادمیان و رحمت عالمیان معروف جهان نیایان اساس تقوی بر کزیده خلد خواج
هر دو سر محمد مصطفی یا جبرئیل از هفت آسمان و نه فلک و بهشت و در وین
یکدلان بر نجات دل استراحت جان اصلاح کند ننگ و ای صبی بوی نرسد که مال ^{است}
با وی و اصل اما اشتیاق و ما را با وصل اشتیاق دارم و نام ویرا شنیده باش
تا مکان ویرا با تو نمایم یا جبرئیل یکسوه صوا بخبر و از مغرب تا مشرق و از
مشرق تا مکه از مکه از مدینه و از مدینه یکسوه بی عود و از عود بکنانه و از
کنانه به بطن و در آنجا کوجه ایست راست بر تو و در آنجا خانه عالیت و در میان
صفه بر تانی با جفت خود خفته و حکیم شتر می بخورد کشیده و در وین مشک فراه
آن پاشیده چنانچه در دیوارش مغل کشته یا جبرئیل غم نهم ^{پای} آهسته آهسته
پیش رو گوشتیم با بره او چون پندار کرده و سلام ما و پیام ما ^{پای} بهرسان و بگو
ای مقصود زمیان و آسمان و فخر عالمیان و سرافرا جهان نیایان و ای خاتم پیغمبران

و استعجاب

و ای سید مرسلان و ای شفیع ملائکان و ای غم خوار امتان و ای فیض عرب
نیایان ای هر چه که کم چندان ای آدم بتو مقدم ای نوح بتو محترم ای ابراهیم بتو
مخشتم ای موسی بیزکات تو مطهر ای عیسی بر نطق تو مکرم ای پیغمبر بزرگترین ای رهبر
همنامی ای اصل تو مطهر ای جلد تو مطهر ای تاج سر و دای صاحب محراب و منبر ای
خاتم پیغمبران ای نور نبوت ای آفتاب سعادت ای مقصود کونیه و ای مقرب
کلی قاب قوسین ای جرح حسن و حسین ای جامدی و عابدی و زاهدی و محبتش ^{مکفی}
و خوبی و خوبی بر تو افزیدیم بهشت تو بی بگو که بر خیز که بجای خوبست و در دست
و بیدار است و براق بردار است و از نراق لامع است و چون در عزت در پراست
و میکائیل چاکر است و جبرئیل راهبر است شننا کوست بگو که بر خیز که جمیع پیغمبران
منتظر قدم شریف تو اند و در بیست و هفت سال ننگ یا جبرئیل سلام من بدینگونه
به رسان و ابریق از آب کوثر بپر کن و چون از خواب بیدار روی مبارک
وید بشوی و حلقه بر نوزاد بهشت فرود رس بر جیب من ^{سکینت} بیوشان و بغلی
بر پای کن و تمامه نیکو بر سر روی نه و کیسوی غیر روی جیب من بمشک
تاب ده و بکلیب بشوی و چون از خانه برون آید و پای کرامت بر رکاب
سعادت نهند از روی ادب بانوی ^{الحننا} بیا که حقیقت بر لب سوار ^{آن}

و چون سوار شد عنایت براق نگاهداری سزاوار تو بیمن و ای میکائیل بر
خدمت سید ابرار اختیار کنی و ای هفتاد هزار ملک مغرب شما نیز بر
چهار جانب عالم مرا تیب باشید هم تسبیح و تهلیل گویان و هر یک که نام که براق
بردارد شما هر یک بگوید لا اله الا الله محمد رسول الله علیه و آله چون
جبرئیل امین این مژمه شنید بغیر آن حضرت ذوالجلال بکا خود اشتغال
نمود **روایت** نام سله که انشبی حضرت رسالت پناه پیغمبر که در وقت اقامت
بنت ابوطالب بود در آفتاب سوره مبارک طه نازل شد بود چون آن حضرت
طه را بخواند خواب بر روی چشمش کرد و بخت بجز آن ساعتی پیدا کرده چه دید
که او از غفلت و زلزله در صلابت ملکوت افتاد و سرای ام هانی روشن
و پر نور شد سید عالم خواست که بیرون رود احوال معلوم نماید ام هانی
زن مهربان بود گفت یا رسول الله قلدی تو شوم تا من بروم بر پیغمبر که حال
میاد که هلاک مکر کرده باشند حضرت گفت خلدی من محافظت من بکنه
سرمبارک خود را بسوی آسمان دراز کردید که درهای آسمان کشند
نزد بان از غم نضاد اند یک طرف بطلان و یک طرف فقره تمام ملک
صفت بیستاه اند چون جمال و کمال انحضرت ترا دیدند همه را از روی

ادب برانجیزید

ادب برانجیزید سلام کردند و تعظیم و تکریم بجای آوردند حضرت جواب سلام
ایشان داد بوقت را دیدید بخانه ایستاده و زین جواهر زین زین بیدی نهاره و قره
نور بر روی جاده و از آنست که چید تر و از حد بزدل تر بود چنانکه در حدیث
واقع شده که **البراق من الحیا و کبر و اصغر من البقر** و روی چون رعی آدم
تافت و ستم وی چون گوشه کافه دردم وی چون دم طار و رس آن دستم در بال
داست سبب بر وبال فرشته و این براق در میان و هشت چریده و بجای
کیا ه زعفران خورده و از حوض کوثر آب آتشامید و در مسایط طوبی تکلیف کرده
گاه گاه در زین درخت طوبی حقه و انداز آن از سر سرخ بوده و پوشش و خلی
قدرت حق تعالی بوده و هزار کوه هر ما تا در طوف بگردن وی کرده و
وی از نبرد و لب های وی از لعل و سر می از کوه و کوش و بی آن
و سینه وی از سنگ و یا بهای وی از یاقوت اخضر و در پیشانی نو شسته
که **لا اله الا الله محمد رسول الله علیه و آله** و **لا اله الا الله** حضرت رسالت پناه صلی
فرمود که یا جبرئیل اخصاح چیست گفت یا رسول الله بشانیت با در آن کلا
شب چو وصال در دست است قدم بر قراب قوسین نه دهفت آسمان
منور خود متورکن پیغمبر گفت ای برادر من یا قان قوسین چند راست
جبرئیل گفت یا رسول الله از زمین تا آسمان اول پانصد ساله راست

از زمین تا آسمان هفت هزار ساله داشت و از بالا ای اسحاق اول نامش
 مجید و از نه حجاب است که از این حجاب دیگر با صد ساله داشت که حق
 تعالی ترا مش با نجا خواهد بردن پیغمبر گفت یا اخی جبرئیل بچندان سنا
 انجا روم و بان آیم فجر میل گفت همین ساعت برویم و با آیم و قوشناعت
 اسقان خود خن اهی و حق تعالی ببخشند چندانکه تو خواهی و غناب آمد و
كسوف يعطيك ربك فترضى و وغيره عالم قدس ستره که هم و بهیبت
 ساعت رفتن و آمدن ماست چنانچه حق تعالی در کلام مجید فرموده
 قوله تعالی نجان الله ما شاء يعبدك كيد من العباد المذموم الى المسبح الا
قضى الذي باركنا هو که لنرى را لننا انه هو الذي الفر پس نگاه حضرت خفا
 که بر مرق سوار شود بفرق به جبرئیل بانکه هر چه رز که ای براق
 قرار که مکه میدانی که این کست پیغمبر زمان ست بلاق با امر حق تعالی بنا
 آمد گفت میدانم محمد عمر بیست و ختم پیغمبران است جبرئیل گفت پس
 تو چیسیت براقی گفت یا جبرئیل بلا انکه سبقت صریح و تحت صحیح دارم
 از آن مرغزار جنت که مرا آه فریده است اسباب چند هستند تحت
 که داعی تجاری در پیشانی دارند من امر و مستخری شده ام حاجت
 که فرود ای قبلا به پیشت هیچ مگر سوار نشود و بغیر از منو انکه حضرت با بلاق

و پیمان

و پیمان بست و فرمود که با بوقی خن خالق اخلاق که چون امر و زین نقی مرکب معراج بر جفا
 هر یک با صد ساله که هم که فرود ای قیامت هیچ سوار تویم غیر از پی براق شادمان
 و شکم متر تقا دو هزار بان تو اضع و شایسته کشاد پی حضرت های که است بر کعبه سعادت
 نهاد جبرئیل امین با رق اخضر که فرشته سوار شد چون در او در پادبست براق را
 افتاد و زین من از براق پی جبرئیل عنان مرکب سار فیل بر پی و میکا بیل بر
 بسیار روان شدند آن هفتاد هزار شکان مقرب ایشان شاد در میانه که فرشته میر
 فتد و براق مرکب که میدانست صد هزار سنگ له طغی مینوی چون مرغزار بیل
 کنان رو بجانب بیت المقدس آوردند چون خواجه عالم پاره راه برقت جبرئیل گفت
 یا محمد فرود ای در رکعت غان بگذر جبرئیل پرسید یا رسول الله میدانست کرد
 غان میدانست سجده فرمود که جبرئیل گفت این بهر نگاه و مرد نیز است این حضرت
 فرمود که دیگر پاره بر براق سوار شدم براق در کای داشت جبرئیل گفت یا رسول
 فرود ای در رکعت غان بگذر زفر و امدم و نماز کن روم جبرئیل ان موم پرسید
سید یا میر لنه که ان بجانه حکیم سجده بان به پیشت براق سوار شدم براق کای چند
 برداشت جبرئیل گفت یا محمد فرود ای و غان کان موم فرود آمدم در رکعت غان نمان کن
 جبرئیل گفت یا محمد میدان که دیگر بجانه نمان کر دی اقت شد دانا است گفت این چسپ
سجده کو بند مولد عسی است بان براق سوار شد براق چهار کای بهر داشت پیش

کتاب کتب معتبره
 کتاب کتب معتبره
 کتاب کتب معتبره

بسیار چیز گفت با عرض فرمودی من لایق از زود آمدن جبرئیل است مرا یک میلاد است
سیر گرفت و بر رویه ای که قدم می بوی است بر روی نهادم گفت بسم الله الرحمن الرحیم و قدم با نهدون
مخاطبم دیدم که آدم صغری الله در حجر بلع است و نوح بنی الله در بیابان راست نشسته و ابو
همیم الله در بیابان و هر چه پیشتر آمده و عیسی در بر ابرشته و صد و بیست و چهار هزار پیغمبران هم صف
صفت پیشتر از این پیشتر از ما بانده و محمد را مد و گفت اطرف اطرف قوا اطرف قوا اطرف قوا
صفت القیامه و صاحب قیوم و الشفاعة یعنی راه دهی بهترین خاقان روز قیامت که صاحب کون
و شفاعت خواه است از آن آدم صغری الله باینجا چون ندانند همگی از جای برخیزند
و استقبال کردند و خست با آوردند و زبان دعا شاکشود اندازد آدم صغری الله را در گرفت و گفت ای
و گفت ای جبرئیل و هر چه از زبان می آید که ملک تعالی تو بر او قبول کرد در آخرت تو بودی
ما و ای که به برکت تو بود و ندیت مرا بر که زید و ولت تو بود انگاه نوح تو بر او در گرفت و گفت ای
و در طوفان غمات قیامت تو بود و دشنام هلاک شدن نصرت تو بود و هر چه با نهد سال بر کن از دنیا
بجوت تو بود انگاه ابراهیم خلیل الله در گرفت و گفت ای که از سر زود در مکه گمان شد بدولت تو بود
مرا قبول کردی و فرست تو بود و خالی تو خاندن بدعت تو بود انگاه موسی کلیم الله در گرفت و گفت
ای که بطوریت با حق تعالی مناجات کردی و بر من تو بود از زبانجات یافت بدولت تو بود و فرعون را بدیاری
کردم نصرت تو بود و بیخ اولاد تو بود از تو ندیم همت تو بود باینگاه عیسی در گرفت و گفت ای محمد
صغری و شما ای که از هر چه از آن هم صغری را بسیار رسد و سالار هفت کی بود و شمس صغری و شمس
و در

و در

و در سخن و نطق را هر چه و صاحب بر این برسد بعد از آن که یگان از پیغمبران و شرفگان هر یکی
گفته و دعا خواند گفتند تا هر چه خبر کردند و بالا تر از حق دعای دارند چون ساعت پیشتر
شیل بر خاسته و بانگ غم زد و یک میلاد است گفت اسیران یک گفت انگاه مرگ باد منجی
الکریم گفت ای پدر بگو که در هر روز زمان بگذرد و آدم صغری را توی و متوهم و مکر توی
هم اعلم و افضل توی بی تو چه را گفتیم تا شیخ المرسلین امامت کن تا غمان کنایم نوح گفت ای
الشیخ غیر و هر چه تو را توی بر چه گفت که توی تا تمام سیر زده هم کشف کردند با ما است هم
یا محمدان هم بهتری امامت تو تعلق دارد که بشوای اهل جهانه و هم خلاق و تمام پیغمبران
من چون این خیار بودم از جای برخاستم و پیش ایشان و جبرئیل را و یک میلاد بر من بسیار
خود داشته و آن صد و بیست و چهار هزار پیغمبران و هفتاد هزار فرشته در پیش من بایستادند
و غمان کنایم چون نوح شایع جمع پیغمبران دیگر باه زبان دعا و نهای من گفتند انگاه
شیل او از در که چوینت دوستی را نشان است بر خیز سوار شو که ترا است بر حق اعلا
خونم برده گفت ای جبرئیل خالق زمین منی هم را هست و هر چه حکم اینها کنتم بیکر گفت
یا رسول الله پس آدم صغری را پیش آمد گفت یا محمد صغری و ای عزیزند از محمد امید دارم چون نزد
پروردگار برود که کیان مندم بشاعت تو پس هر یک پیغمبران بسوی او می آیند و می خوانند و شکر می گویند
و گفتند یا محمد هیچ یکی این شرف منزلت نبود که تو تمام از خود بردی و اینها را که چون انگاه
مرا در عمل خاطر فرمید که دست شفاعت بردار و همان دریا مصیبت بیرون آر که

و در سخن و نطق را هر چه و صاحب بر این برسد بعد از آن که یگان از پیغمبران و شرفگان هر یکی گفته و دعا خواند گفتند تا هر چه خبر کردند و بالا تر از حق دعای دارند چون ساعت پیشتر شیل بر خاسته و بانگ غم زد و یک میلاد است گفت اسیران یک گفت انگاه مرگ باد منجی الکریم گفت ای پدر بگو که در هر روز زمان بگذرد و آدم صغری را توی و متوهم و مکر توی هم اعلم و افضل توی بی تو چه را گفتیم تا شیخ المرسلین امامت کن تا غمان کنایم نوح گفت ای الشیخ غیر و هر چه تو را توی بر چه گفت که توی تا تمام سیر زده هم کشف کردند با ما است هم یا محمدان هم بهتری امامت تو تعلق دارد که بشوای اهل جهانه و هم خلاق و تمام پیغمبران من چون این خیار بودم از جای برخاستم و پیش ایشان و جبرئیل را و یک میلاد بر من بسیار خود داشته و آن صد و بیست و چهار هزار پیغمبران و هفتاد هزار فرشته در پیش من بایستادند و غمان کنایم چون نوح شایع جمع پیغمبران دیگر باه زبان دعا و نهای من گفتند انگاه شیل او از در که چوینت دوستی را نشان است بر خیز سوار شو که ترا است بر حق اعلا خونم برده گفت ای جبرئیل خالق زمین منی هم را هست و هر چه حکم اینها کنتم بیکر گفت یا رسول الله پس آدم صغری را پیش آمد گفت یا محمد صغری و ای عزیزند از محمد امید دارم چون نزد پروردگار برود که کیان مندم بشاعت تو پس هر یک پیغمبران بسوی او می آیند و می خوانند و شکر می گویند و گفتند یا محمد هیچ یکی این شرف منزلت نبود که تو تمام از خود بردی و اینها را که چون انگاه مرا در عمل خاطر فرمید که دست شفاعت بردار و همان دریا مصیبت بیرون آر که

ایشان چشم غنایت بر شفقت توست چو از این سخنان بر دلخیزم چو نعل آواز زد که ای خلیل
 انبیا و ملائکه بجز آن که با من است که تو ای خلیل از من است که تو ای خلیل از من است که تو ای خلیل
 میگذرد گفت ای جماعت حاضران که او با من است که تو ای خلیل از من است که تو ای خلیل از من است که تو ای خلیل
 اسرا خلیل یا معجز انبیا من شمارا که کلمه ختم که تو ای خلیل از من است که تو ای خلیل از من است که تو ای خلیل
 انگاه آرد کشف الله نوع النبی الکریم خلیل الله و موسی کلیم الله با صلوات و بیست و چهار مرتبه استخوان
 و هفتاد مرتبه از شتره بایکدیگر بنوازدند و گفتند ای خلیل و ای خلیل و ای خلیل شما را که ختم که هم
 نوزده مرتبه ایجاد شده ایم ماه نوبل است که با من است که تو ای خلیل از من است که تو ای خلیل از من است که تو ای خلیل
 حضرت زینت و محبت حاصل کرده بان آمدند این بهتر آورد و گفت ای حاضران بشارت
 باقر که حق تخطی میگوید که شما هر کدام نجیب من چوین در ده و نهم با من است او
 بخشیده آید و من که خداوند عالمی بخشیده و مهر با من است روز قیامت خندان
 امت عاصی را بجز من محمد است بختم که من را همه و خوشتر و شوی قوت کافین
 لک ما تقدم من ذنبک و ما تأخر چون ازین گفتگو فارغ شدیم چو نعل دست
 سر گرفت و از بجهت المقدسی برده آورد در براق سواد شدیم و براق پیرها خورد
 بکسر آید و در ده هوا پیران کنان و بیخ کوپان میرفت تا در اندک زمانه
 بر در آسمان اول رسیدیم که در آنجا حجابی دیدم که سران بمشرف و دنیا را آن

بجز

بجز و عرضی آن کسیر جلوی و کسیر سفلی بر زمین ترکستان بوده که ختم یا جبرئیل این
 چیست گفت با رسول الله ازین عجایبات بسیار خواهی دیدن بدانکه این سخن
 ابرویند کرده ز مهر بر سر ای رفتن ان اینست چو فصل زستان میشود این سخن
 بر سر آید و هوای تابستان متغیر میشود و درخت بر سر میرزد و درخت و درخت پدید
 شود و هوای سرد در بان چون فصل سلطانی بدید این حجاب آهسته آهسته بالا کرد تا آنکه
 سواد را از آنست که زده هوا متغیر شود از سر ما و اگر ما متبل شود و هوای خوش
 پدید میشود و میوه ها که تا کوه پدید میشود پس که ختم یا جبرئیل سر در میان حجاب
 بر ستاریم چو بر فتم حوض دیدم بر این آب ز صهر بر کرد زنی آن صید
 سال راه بوده و عرضی در بیست و چهار سال راه بوده و چهار رکن او را بر بنجر
 ها بسته و چهار هر از فرشته بر و منی کل بود ز صهر ای عظیم بر من اشکر کرده
 و خدا بر اجدل کردم و از آن حجاب پدید فتم چو نعل در بان آسمان اول
 را آواز داد که یا اسمعزل دیکت که این که مقصود زمین و زمان را آورد
 انگاه اسمعزل در بان بوده در کثرت با خان نان مرا استقبال کردند
 سلام و محبت بجا آوردند و گفتند مرصبا یک یا خیر خلق الله من
 ولد آدم من ایاة الطاهرین پس آواز صلوات ایشان را میشنیدم چون قدم

بانندون نهادم چه دیدم که سر آمدن او را از سر بر سر کرده بودند
 فرشتگان سر اسلام و محبت میوردند و بر پرهای ایشان نوشته بود که
 لا اله الا الله محمد رسول الله علی بن ابی طالب و سادات مکارند و بلفظ حق
 با یکدیگر می گفتند انیک آمد محمد آمد محمود آمد مخلص آمد خالص آمد
 سراج آمد معراج آمد بشیر آمد نذیر آمد مصطفی آمد مقدر آمد سید آمد
 سند آمد مهر هم تلقا آمد پس او ان غلغله بر آسمان اول افتاد آن
 عجایب است فری دیدم که تن وی چون کاغذ سفید مثل اشترک و سر وی
 از یاقوت سرخ و پلههایش از یاقوت سبز و تقاضای ان عقیق و پلههایش
 چون پرتاووی صدف زهر نقش نگار چشمه نشی چون کوه شاهوار چکانی چون
 نقره خام و تاج بر سر وی بود که نورش هم آسمان روشن ساخته و بر کتافش
 انوار هر سورت و منقاد و برها خردی خط و قدرت نوشته بود که لا اله الا الله محمد
 رسول الله علی بن ابی طالب و ازین بال تابان بال هر اسطرلاب بود و بر پیشانی وی خط
 قدرت نوشته بود و ملائکه بصوت علی بن ابی طالب یا ایها الذین امنوا علی علی
 نبیما اللهم صل علی محمد و آل محمد و تسبیح آن ابن خردی بود که بجان الله الملك آدم علی
 اعداء اشرار الخ و سر الحام شد تا درون قیامت با و ان بلند بگوید که لا اله الا الله

و آنچه دانان وقت کتب نقل است
 کتب در کتابت النبی الامام

علی

علی و علی الله هذا خیر الیه یرسب الخا چون خرد بر با یک بگوید او ان اشکی بکوشی خردستان دنیا برید
 هم بر بالی از نگاه از جبرئیل برید که گفت آن خردی گفت یا محمد این خردی موذن آسمان است
 و هر روز چهل هزار تسبیح می کند در آن قیامت گوید با صدای تو بخورد با تمام آسمان
 چون از آن گذشت نوشته دیدم که نیم آن از بر و نیم آن از تنی بود ز برقی اشیا و در تنی
 که خلق و تسبیح آن این بود که بجان الله الذی القربین الثلج و النار پس از آنجا گذشت و برشته
 دیگر دیدم که غیر از رحمت و فیض ازین است بود از جبرئیل بریدم یا جبرئیل گفت این خردی
 است که بر بال موکل است ان ازین بگردنم که تسبیح یا علی یا جبرئیل میگویم بهشت روز خردی
 بنیم جبرئیل گفت یا رسول الله سیر لقت بهشت را در آسمان چهارم خواهد کردی و لیکن
 در این طبقات در خرد است که پس جبرئیل دست مرا گرفت و تسبیح روزی بر درید
 و دیدم که تمام آسمان از آیه و تبارک کرده بود که خردی تسبیح را دیدم بغایت سهمناک
 که با این می کشد چنانکه دیدم نرسدم و آقیم اللهم اجرنا من النار بعفوک یا جبرئیل
 بانک با تنی زد و گفت ای جان با نارس می کشد این را هر که از تنی آید و شافع آیه
 پس و شوار فی تنی ازین کرد و عمل الحیا و سرور بگوید که ان ابن پیغمبر رحمت است در روز
 قیامت حق است ان رحمت دشمنان و صفایان و اشرار است چون تنی این
 سخنان بشنید نرسید بان پس که محبت نگاه کردم میان تنی تسبیح دیدم
 نواحه با هسیب و سوطوت نوشته حسین بر جبرئیل زده از جبرئیل بر سر دیدم که

کیت گفت این مالک دوزخ است نزد وی رفتم و سلام کردم جواب داد و از جبرئیل
پرسید که در هویجی این کیت گفت ای محمد مرع است و سید شما مالک دوزخ چون تا
مرشدیم از جان برخواست گفت هر بابک یا خیر البشر مگر هذون دار که شمارا نشاء
پس گفت یا محمد بشارت با کسرا کثیر فوجیه در امتنا نوبتیم زیرا کبر در سرها دوزخ
نوشته که این دوزخ بر آستان محمد است بی حضرت گفت یا مالک تمامی درکات
دوزخ را بمن غاف تا سیر کنم و در هر وقت که بخواهم برینم بگو مالک بگفت در دوزخ کبک
چنانکه عالم تیره و تاریک شد و هوای عظیم بر خاست ناله و دای دوزخ کبکوم برسد
پرسیدم یا جبرئیل این چه مرد و غلغله جبرئیل نخره بر زد که یا مالک درها دوزخ را بند
کعبه صلاحت دیدن این حال نسبت به مالک درها دوزخ داد و بیست استی دوزخ فرزند
نشانده نگاه کردم غصه را دیدم که بالا که آتش نوشته و تمام اندام او میخورد الان
پس از جبرئیل پرسیدم که این کیت گفت این نمرد است که جلد ترا ابراهیم در انشی اند
تکلیف آتش بر وقتان کرد که چون بنما شرفت آن کلت نریدید اندوی فوجی گفت الله
چه بر آست خدا ای ابراهیم که انشی را بر بنده خود گستان که نگاه حق تا آتش
کرد که زبان نمرد و سانسو که یکبار الله اگر گفت من چون این مرده را شنیدم
حال شدم و کفتم الحمد لله که زبان امتان می همیشه حکمه الله اکبر کو ایست نگاه کفتم یا جبرئیل
بهشت بمن نما تا سیر کنم و الم بکشید جبرئیل گفت میمده بود از این چیزه با کسرا

بگفت

بدیست چو از آنجا که شتم و بر فرم نگاه ان غرضی بود که شنیدم یا محمد زبانی را
افزیدیم در می مسکن بخاسنرا از فریم جهت زحمت تو و بیعت ما ابراهیم برای امت تو
میان انشی برقی الفت دادم بجهت تو و این هم از فریم برکت تو و در میان بیشتر
ای که شاتم من چون این بشارت شنیدم سبب شکر خاب آورم و از آنجا که شتم بد
اسمان دقم و سیام جبرئیل در کبکوفت خاندان گفتند کیت و کفتم ان بجز چست
گفت موج جبرئیل منیم آمدیم و سیال المسلمین را آوردم در بکشا در آسمان کشانند و تمام
فرشتگان اسمان استقبال کردند و سلام و تحیت دادند و فرستادند و گفتند هر جا بیاید
سید المرسلین سلم اسلام نگاه کردم در آن می یافت دیدم ان نور فاده و فرشتگان نیکو تر
و دو جوان نیکو صورت در بالا او نشسته من از جبرئیل پرسیدم که اینان چه کسانیند
گفتند که اینان مفعول است و آن می مظلوم است ایشان هر دو بر خاستند بر من سلام
و گفتند یا حبیب الله بشارت با دتر که ملک هر شبانه در که صد و شصت بار نظر
مجت بر امتان تو می کند پس ایشان بگفتند شتم فرشته دیدم که بر خست نشسته بود
که چشمش را دست داشت و بر دست دوازده هزار کشته داشت از جبرئیل پرسیدم
که این کیت گفت این فرشته ناشی شغل اند حساب فطرت بار انرا نگاه که در خراب و
معه و کوهها و بیابانها و صحراها و بیابانها چنانچه باران میبارد کفتم سبحان الله
ای چه فوجی است چون مرادند و کفتم السلام علیک یا خیر البشر من جواریه دارم

در سر

الله

بگفت

مقرتین هر حساب بریدند حساب بیاند که آن عاجز باشد گفته بودی است که در دعوی
در منزل آن عاجز من فکر کردم که آیا کدام حساب است که صد نماند پس رسیدم که آن چه است
یا رسول الله بدانکه من بندگان مومن بخانها و فرزندهای او در بر تو صلوات بهر شده یا نه
صلوات بفرستد بیا تصدیق میکنم تا حسابی آورم اگر در ده بار بگویدی باز فرستم
بجا آوردم اگر صد سال فکر کنم می توانم آن حسابها عاجز من پس آنرا بگذاشتم آنرا
بجیدند آمد یا حسب الله بیشتر ای کفتم و امتنان کینه کار دارم خطا حضرت عترت زید
که علم خودی که می توانم و بوی مختار پس آنرا بگذاشتم تا بر در آسمان شوم
رسیدم جبرئیل او را داد که ای خاندان در بکشاید و استقبال نماید که اینک بیدارید
و غیر خالی می آید و خانان شاد که کنان در کشیدند و سلام فرستادند و
و ثنا بجا آوردند و گفتند که بیا بچشم رسول الله ای بر کنیده خدا و رسول بیدارید
در آنجا جویان آوردم چون افتاب طلعت فرشته سیرت ادم صوت در رعایت حسن جمال
از او در کرده و قائم اندر سرخ بر سر پاره از خیر نیل پر رسیدم که این گفت بر در لطفیت
تو بودی صفتی چون مرادید از جای برخاست و سلام کرده و گفت که بیا بچشم یا محمد
بر آنکه مشاق جمال او در خود منید دیدار بهار شاد بودم زمانه باز رسیدم و آنرا بگذاشتم
شتم آسمان چهارم رسیدم جبرئیل بشارت داد که ای خاندان در بکشاید که در سجده سیرت
باید خانان در کشادند قدم باندوزن ^{آسمان} چهارم نهاده ام چه دیدم که تمام سیرت و بیع

فرستاد

فرستاد بنی آن کنان استقبال کردند و طبقها او را نشانیدند و توفیق و بختی که از دعا
و ثنا گفتند که ای خاتم انبیا و ای زنده اصفیا او را که باده خاد و غیر بیکه که با غیر سوره
طه در تمام جهان نگاه کردم عجایب بسیار در این شب شمار دیدم از آنجمله شخصی دیدم که
سفید کرد که بود نشسته بود و در برای فرستاد و خطی از آن حضرت پر رسیدم که این کت
گفت این در بیخ پر است چون مرادید از جای برخاست و سلام کرده و گفت ای کت
خلف خدایت بشارت داد که بر در کجا و دفترها جهت بخت زدندت نوشته شده لا اله
الا الله محمد رسول الله علی ولی الله پس سجده شکر بجا آوردم و آن در کن شتم ^{عظیم}
نشان دیدم که با هیبت و ملاحت بهر بالای ای که نشسته بر سینه کت و پاک در مشرف
بیکای مغرب و لوحی در دست گرفته و در آن مینگسبت من کفتم یا جبرئیل نام و در دست
گفت این عزیز نیل است قاضی اهل ادم لکنت و بر ملک الموت نام است که تا جبرئیل
را از در کت و جبرئیل پیش رفتم و سلام کردم جویان را جبرئیل گفت یا عزیز نیل بختی که
مگر نماند که این کت این محمد صراطی است خاتم انبیا است و بزرگ بکر زنده خدا
چون نام مرا شنید ای برخاست و سلام کرده و از من خواست و بر هر کس بخندید و گفت
موجب است یا سید المرسلین یا خاتم النبیین بشارت بفرست که خندان من بخت آن است
که خیر خوب در امتان تو نیم نیر که هست هر سال است که حضرت ماری مراد بظن خود را
افروخته بخندید ام امروز الهام ملا و عالم چنان شده که بر در کت شما خندان بدانند

خبر عثمان دوست با عزرا معذور و از کلا کساست غافل شوم این بر شش از دستم برود انجا
بر رسیدم با عزرا بنیل درین آسمان چهارم بنشیند در این لوح نظر میکند جان خلاقان صیفا
عزرا بنیل گفت یا رسول الله حوقطی مدت عیادت و معات خلاقان در این لوح نشسته
هر که اجل فرزند نام وی این لوح نابدید کرد در هر شش و درباری که باشد من
با من عفت جان و بر استقامت کفتم با عزرا بنیل این دلیل تو تیره و هر چه در دل مستول شده
ایا چه که ریا را می دیدن و کسینا با من در این کفتم یا رسول الله من روی خود را به
کوی نایم و هر که با جلا برسد دست خورد بر جانب وی افتادم و جان و بر استقامت کفتم
کسی از هر چه دیدن من بنا شد و اینک هفتاد و نه فرشته صحت بر دست راست من ایستاد
بجفت یعنی روح مؤمنان امت تقی و اینک هفتاد و نه فرشته عدل ایستادند در دست
چپ یعنی روح کفران و منافقان و مخالفان پس این و کلام کفتم یا عزرا بنیل که در مقام
در جاد بخت عنبر شست تا سیر کتم جبرئیل دست مرا گرفت بد بخت او در خانان و در راه
مغلبان هم شادمان کنان با شقیان او آمدند و در مجال و کلامی لوله و نجات فرستادند چون
دگر بخت شد من ان نفا و شام را هر چه کردم بر لذت شست در اینم و در جاد ملک
را دیدم و تیغ ملایک و انبیا را شنیدم و سخن ان مقامات خود دیدم ارم در طاعت
و نوح در نجات ابراهیم در دعوت و اسمعیل در تقویات و موسی در مناجات و عیسی در
حاجات هر یک صلوات میگرداند بعد از آن ندا آمد ان غرضی بخیر که بلخی شتاب کرده و زودتر

بیان

بیانک مشتاق دیدم کفتم مکه موجود با دشاها امدم و امتان عاصی در ام خطاب
ان جانب بتی الا با بیه بر رسیدم که همه بوجوشید تا آنکه نود هفت و شش و ذکر بی وان
بجا آمد ششم بر در آسمان پنجم رسیدم خلقه در در زرخان نان در کوشند همگی سلام کردند
و گفتند هر مالک با حق در حق و هاشم و در میان ایشان هر یک سال دیدم که عطا میکنند
بر رسیدم از جبرئیل که این کیت گفت ها روز پیغمبر است پس هارون مراد کناد گرفت و
سلام فرستاد و بخت گفت بدی مضمون السلام علیک یا محمد و تقی السموات بخت
برق و بار ای که نیست در وی آسمانها را پس از هارون پیغمبر دکن شتم تا بر در آسمان ششم رسیدم
چیز نیکو بخت خازنان در یکشوند و سلام کردند و ان فرستگان شش دیدم که کلام ان
نور بر رقیه از قدرت در بر کرده با فکله شسته بود از جبرئیل بر رسیدم که این کیت که این
کلام است چون مراد بران جای بر خاست و تحظیم و کفتم السلام علیک یا سید
دلت بر پیغمبر مبارک باد صفات ترا در تو باینه خواندم و نامت ما درم خواندم و دیدم
و از تو امت تو که هر از دولت روز نشد و همه عذر بسیار خواست همچنان امیرم
و کلمات هر یک شنیدم تا بر در آسمان هفتم رسیدم جبرئیل در یکوفت گفت که کیت جبرئیل
گفت منم بین و تبار طالعون امدم و پیغمبر اخر الزمان آوردیم این سخنان شور غلغله آسمان
هفتم افتاد و خازنان شیخ کویان در کوشند و مشقت من فرشته را که کلامهای سر نوبت شده
و حاجات ان نود الهی بر نهاده و فرشته تا بح نوشتن لا اله الا الله محمد رسول الله تعالی الله الخ

فرنگان مراد که فرزند طهای نور نشان کردند تا جبرئیل مراد صدمه المنقوی به مانند و با آنکه
که به نشانید و فرشتگان رحمت فوج فوج می آمدند و سلام علیکم می گفتند و بنویسند
می نمودند پس جبرئیل برافراورد و مراد سوگند و وعده خواهم می نمود گفت با محمد ص
برود سعادت بازاری می نمایی مردم و گفتیم ای جبرئیل چه فکر داری که عدل می آورد
و مرا تنها میگذاری گفت یا رسول الله تا اینجا مقام منست و بالا تر آمدن من زیانست
بفرست جلال و خداوند کار قسم که اگر یک قدم بیشتر ایام پر و بالا ام میسون چون
ندیدم با برافراوردن رو به راه نهادم و میزد بستم که یکجا میروم ناکاه ان عرش
ند آمد که بسیار است از من یعنی من در یک ای می چون این ندانیدم بادل خرمی
دستم بمقام اعلا علیین میدم برافراوردن از قناد بان آمد چون فرود آمدم و
نیکتر بستم برافراوردن بر سر و شک بر من انکه نه در راه رفتی و نه جایی که در دیدن گاه
کردم در عالم قدس صحرای وسیع دیدم ندا رسید یا محمد جزا کام محبت ما پیدا بود
چون این ندا شنیدم روح تازه شد و زوق بر سرم افتاد که خود را بگویم بستم و قدم
نهادم ام باره راه رفتیم چه دیدم که بیست هزار فرشته در محراب می آمدند و می گفند یا
برافراوردن که فتنه بسیار بود و با زوی سر انگشت و سوار کرد روان بیت هزار فرشته بملا اعلی
تا درازند که نماز ان روانه حجاب یکدشتم که از جمله تانجا دیگر با قصد سالانه
بود **دوم حجاب قدرت** **سوم حجاب عظمت** **چهارم حجاب هیبت** **پنجم حجاب**

جبروت

جبروت **ششم حجاب سکونت** **هفتم حجاب صحت** **هشتم حجاب عزت** **نهم حجاب بیکت**
دهم حجاب کرامت **یازدهم حجاب سعادت** **دوازدهم حجاب نعمت** چون این حجابها گذارم
بفرشت مجید رسیدم چون عرش را دیدم هر چه قبل از این دیده بودم همه حقیر و ناچیز
نموده چون با نذرین عرش نهادم که چه از خود او زند او را بگویم رسید که یا حبیب الله خیر
قدم فریاد و رحمت بنیضه پس فرود آمدم و بر کعبه نود شتم و زبان دره هاتم خشک شد و
سر بالا کردم و قضاوت از زبان رحمت انفرشت مجید میگذرد و بر نهادم وقت تا بنام کشاده گانم
گفتم الحمد لله رب العالمین والاولیاء والتی انما امد که یا محمد تا مرا بگوی گفتم التیات
الصلوة التالیة انما انزلت لکرات الطهارات للترتعالی و تقدس و تبارک و تعالی
پس خطاب شد ازین منتهی آمده چه که در نزد دیگر ای ای محمد گفتیم آمدم ای احد گفت یا
احمد گفتیم آمدم ای سزاد گفت یا ای صبر گفتیم آمدم ای اگر گفت یا ای محبت گفتیم
آمدم ای عقاب گفت یا ای صبیبت گفتیم آمدم ای محبوب گفتیم یا ای مصطفی گفتیم آمدم
یا سلا انچه خواستم که بر زمین عرش بنشینم عرش بلندتر از من تر بودم که تا نخلی و
نبود خوشتم که نخلین بیرون کنم ندا آمد که صبیبت نخلین بیرون کن و قدم بر
عرش نه تا زینت یا بدرام که بر بمثل این عجب حالت که خطاب میجو صید ناطع
نخلیک انک بالوالد المقدم طوی یعنی یا مرقی نخلین خود را بر رو کن و بگو و طوی ای
محمد انرا گفت که نخلین خود را بر عرش نه از غبار زینت یا بدر در انجا موته انکه شرف

بمخولیت و در آنجا عرض از نعلین محمد زینت می طلبید هر صبحی را فرموده که نعلین
از پای برون کن تا برکت طور بقدم تو رسد که بخت کند را فرمود که نعلین بر پیش
نه تا برکت نعلین تو بجزش رسد و ما را تا افتا الحق را نگاه حضرت رسالت پناه
فرمود که زبان بر کشادم و در بسیار کمال بنایان سوال با ملک متوال ذوالجلال
سخن در آمدم در حال پیره پیشتر من بیاید بخشد چنانچه هیچ نمیدادم
و هر سخن که میگفتم از پس آن پیره جواب میشنیدم نلا آمد که ایها الناس
مع الجناح ای که سینه انزه در همه آمد حالا طعام که تناول کن با تو کا دارم
من حاجتم کنم که ناکاه از بس پیره سفره با شکر لطیف و دو سبب پیرون
آمدن سر سبزین میانها دم و گفتم ملکا مغبور یا در شاهها تو را
و حال میلانی که هرگز طعام تنها نخوردم و با برادر علی المرتضی
مواظقت و مشارکت کردم نلا آمد که با بختدم طعام تناول کن که اینک
رضیق تو می رسد پس دست دراز کردم و گفتم بسم الله الرحمن الرحیم الحمد لله
من عند الله بک لقمه برداشتم بر دهان گذاشتم ناکاه از بس پیره غیب
دست با من مواظقت نمود چنانچه من سه لقمه تناول کردم الله
دو لقمه برداشت بعد از آن گفتم الحمد لله انعم کینا حمد الهی مجابا
آوردم ناکاه انکاسه غایب شد و از آن دو سبب یک من برداشتم و یک

ان صحت

آن دست پس بچقه بر داشتند پس نلا آمد که یا احمد چه میگوی گفتم الهی
تو ذاتی و بدی نای انعتان غاصی دارم و از کناه ایشان شتر سلام نلا آمد که یا
احمد من الزمان بر اوام بجزمت تو همس با بی ترم گفتم الهی انما تم کناه بسیار را
زدن نلا آمد که من خفادم ۴۵ را بجز تخشیدم و آمرزیدم بیشتر آنکه نانه
مانی نکند و امری که فرودم بجا آورند گفتم الهی طاعت ایشان اندکیت
نلا آمد عل نلک ایشان بسیار قبول کرد گفتم الهی انما تم از رونق تر ما
شد گفتم بجزمت تو همس با بیجات دارم گفتم الهی انما تم خواهان جن
بمشمش نلا آمد که برینگو کاروان امت تو از بی دارم گفتم الهی انما تم
چه طاعت کنند که رضای تو در آن باشد نلا آمد که هر شب با من رو بچرخ
رکعت نماز کفازند تا از ایشان خوش شویم با شکر گفتم الهی در جوف بر بخت
دای تو به اول قبول کردی و ملائک و اسجدی فرمودی و لیل را
خلیل حق ندی و انش را بر و گلستان کردی مرجه داری موسی را
عصا وید بیضا دای و بر فرعون مظهر که برین و او را کلیم خود ساختی مرا چه
دای پس نلا آمد که یا بخت بد آنکه هر چه اندیا را دارم ببرکت تو بود که
آدم را بهشت دارم بجزمت تو بود و اگر نوح را بجات دارم بدعت
تو بود که ابراهیم را خلقت دارم بجزمت تو بود و ابراهیم را خلیل خوانده ام

تراجمیت و اگر موسی را عسایر بدیدند و قتل آنرا بفرمان بفرستادند
 سوار کردم موسی را در کوه طومر سخن گفتیم با تو در عالم نور سخن
 اگر موسی را احیا مویه دارم در پیش منی بزندان کشته برشته و نماند
 دلا و مردم یا بختی که هر چه ایشان را دارم ترا از آن زیاد کرده ام اول ترا
 با نام خود بر شاخهای عرش نوشته ام اگر کسی هنر را بداند بگوید که لا
 اله الا الله محمد رسول الله و لی الله نام ویرا انچه بدید مسلمانان
 بنویسیم قدر ترا در پیشانی آدم نهادیم و از آن بیخ و از آن یا ابنا
 پر یاس عجل و از آنجا به پیشانی عبد الله آوردیم از صلب عبد الله
 بطل امنه جای دارم و در شب ولادت تو چو بتنا ترا شکستیم و نگویند
 کردم و این همه سبب حرمت تو بود و آسمان زمین و عرش و کرسی
 و لوح و قلم و شمس و قمر و کواکب و افلاک همه را از نور پاک تو فریدیم
 و جبرئیل را امشب و کاتب را تو کردیم و همه انبیاء و ملائک را بسوا
 فرودیم و جمیع کائنات را مستحق تو کردیم و سیارات و بنوت و بیخاوت
 و فضاحت و علم و حلم و حسب و نسب تو کرامت فرمودیم و خالقان و
 کرمین و برادر و وصی بر آمدی بسوا ترا بی فرودم و اول و اولی
 خود خواندم و مظهر العجاایب گردانیدم و فرزندان و پسران و همای خفنا

کردم و زهدی

کردم و زهدی و علم و تقوی و حلم و شجاعت و طهارت و عصمت
 صفت ایشان کردم و بهشت را برای ایشان ساخته ام و در خلد
 برای دشمنان ایشان افزاید ام و لولای حمد بدست ایشان دارم و
 ایشان را ساقیان حوض کوثر کردم یا محمد امشب ترا رتبه دارم که هیچکس
 نلادم و ترا انعام امتان بیرون آوردم و بهر بیت المقدس رسانیدم
 و از هفت آسمان گذرانیدم و بقاب قوسین رسانیدم و پیوسته
 با تو سخنان گفتیم و شنیدیم یا محمد ترا از آن حمید دارم مثل خلق و کردم
 و عزت و رفعت و جمال و کمال و علم و حلم و کلام و مقام آنچه بقا ترا بی
 داشته ام هیچکس از انبیا نلادم یا محمد از تو طاعت از من قبول از تو
 شفاعت از من اجابت از تو حضور از من بخشش و سرور یا محمد
 جهانیان آن کشف که من گویم و من آن کنم که تو گوی و عالمیان رضا
 من جویند و من رضای تو بعد از آن کمالات و بشارت بوده که
 تو هنر را کلمه بمن تعلم کردی هنر را فتا یعنی در میان خلقان
 بگویی و بی هنر را خصنا با اختیار خواهی بگویی و خواهی نگوئی
 پس سجده شکر بجا آوردم ندا آمد که یا محمد عرش را خلعت عزت
 پوشان گفتیم الهام چیست ندا آمد که آن دو کعبت نماز است

و سر

پس نماز کردم شکر بار تعالی بجا آوردم و رخصت حاصل کردم همان بیت
 هزاره ملک بیامند میگردید مل بر خیرت بنجوهد که هزاره دوازده بجای
 بگذرانیدم و پاستمان هفتم اعدا علیین رسانیدم آنجا بر اقل رویدم
 ایستاده و از فرات من آب از دیده کشاده توابع کنافه شکم بر زمین نهادم
 و از زفر و زعفران فرود آوردم و از برلق ششم و آن فرشتگان مرا دعا گفتند و باز گفتند که
 نهام بس در لطف رسیدم چه شکر را دیدم گفت معراجت مبارک ما و تا اسماء پیام
 بگزارند بیایا و تمام بدید و قیمت از ایشان شنیدم حضرت موسی ای پیشوا آمد
 گفت یا محمد الحق تعالی تو و امتات و قبیله عطا فرمود گفتتم الحمد لله رب العالمین
 لعالمین هر چه خواستم عطا فرمود و امتاتم امر زید و ایشان را بر من بخشد
 و قام عفو کرد تا ایشان کشید هر چه دلم در طلبش شناسان در سپر این بچه
 نغان بوده یافت با موسی انجاء تکالیف پنجاه رکعت نماز بر ایشان من
 واجب ساخته یعنی شبانه روزی بجای آورند حضرت موسی ای رکعت
 یا رسول الله امتان تو ضعیفند و طاقت این طاعت ندارند سالیست
 که تو تعالی تحقیق طلب نمای حضرت رسالت پناه م گفت ششم دارم
 موسی ای گفت یا رسول الله حاجت مرا روا کن باز کرده و از حق تعالی
 تخفیف نمای چون شنیدم چنان ندیدم باز گشتم در اندام زمانی خود را

بقلبه قوسین

بقلبه قوسین رسانیدم مناجات کردم که اللهم امتان ضعیف دارم طا
 قت این طاعت ندارند پس ای پیغام موسی ای کنز را ندیدم ندانم آمد کجا
 جت موسی ای داد و اگر دم و بیچهل رکعت نماز قرار دادم باز گشتم خود را
 بکنار موسی ای رسانیدم گفتم یا موسی علیه السلام حق تعالی چه رکعت
 نماز قرار داد گفت یا رسول الله امتان طاقت ندارند و از همه در نیاید باز کرد تخفیف
 طلب همچنان حضرت راسته مرتبه بنگاه کبریا فرستاد انگاه تا آنکه حق تعالی بر من
 وقت بخت قرار رکعت قرار داد که هر شبانه روز منی مخصوص و خشق
 بگذرانند که من پنجاه رکعت قبول دارم از این مشا در مان گفتم
 و موسی ای ایشان را دادم و مشا در پس نوبت مرا به بهشت بردند
 و حوکن و غلمان و قهرها و فرقهها در دست طوبی را تمام کردم و جای مرا
 داد و مرا بمن نمودند اهل بهشت هم بزرگوار اله مشغول بودند و انجا برده
 از پیش من برداشتنند و در سرش و نشور در روز قیامت و ثواب و عقاب
 همه خلقان و پیغمبران و امتها این من عرض کردند چه دیدم پیغمبر و آید
 باد و نغمه یا سه نفر پیغمبری یا پنج نفر و بسیار پیغمبران نمای آید انگاه
 من این من عرض کردند که از مغرب تا بشرق صفا کشید و زبانها بجا آمد
 کشود چون بر احوال ایشان مطلع شدم سجده شکر اللهم بجا آوردم

س

در روز چهارم در مسجد اعظم
از بزرگان شریفان آمدند و در آن روز

در حجت مراجعت حاصل کردم همان بست هزار ملک بیامدند میخواستند مرا
بطرفت بکشند و از دوازده جی سبکداراندم و باستان منعم اعلامین را
بندم انجاری را فرادیدم سوار شدم بیک طرفه العین خود را در خانه امثالان دیدم و پیش
مرادعاشا گفت و بمقام خود رفت بسوا نگاه سرد کارینات از معراج مراجعت نمود
و بمنزل خود نزل فرمود هنوز از شب یکساعت باقی مانده بود پس کلیم بچیدم و در آن
بیار آمد صبح طلوع غوره بلال بانگ غار گفت و آنحضرت پیدار شد و صوف تازه کرده بچید
در آنروز غار بچیدم گذار در پس چون فارغ شد پیشت مبارک بحراب داد امیرالمومنین
برفست و گفت یا رسول الله معراجت مبارک باد بر سر تخت را که گفتار او تجویز و تبسم کرد
گفت یا علی تو چه داشتی که من استب معراج رفتن حضرت امیرالمومنین که گفت که حق
آن خدایی که ترا بر این در صبح جلوه فرموده که از جمیع حالت و حرکات تو واقف بود
رت حق بجان تو تعالی بیغیر گفت نشان داد بمن که شاه ولایت دست مبارک بر
عمامه نهادن سبب بودی داد بیغیر چون آن سبب را دید تعجب کردیده حضرت
امیرالمومنین در کن رکعت و گفت یا علی لحدک لحدی و جسمت جسمی من و تو هر
دو یکیم در اسرار بسیار است حضرت رسالت پناه حدیث معراج بیان کرد و او
انکه افتد که پیغمبر استب معراج رفتن است و با حق تعالی سخن گفته است
و شد است این خبر با ابو جهل ملعون رسید بدگر زید و شمشیر بر جزا رفت

پیش پیغمبر

پیش پیغمبر آمد و گفت یا محمدم از زمین چه خبر داری که این زمان از آسمان سخن
میگویی این چه سخاست که بنیاد کرده حضرت گفت لعنت خدا بر تو و بر جمیع
سحران باد من ساحر نیستم بلکه حق تعالی بقدرت کامله و حکمت شامه مرا با آسمان
برده تا صنایع و بدایع او را مشاهده کنم اهل قریش گفتند یا رسول الله کار را
ما چیزی استب شام رفته بوده چون بیاید خبر از ایشان معلوم کنیم حضرت فرمود
انکار و ان استب دیدم در فلان با دیده شتری که کرده بودند و نشانه
بر من غالب شده بعد از کوزه ایشان اب خوردم مرا گفتند چه کسی گفتیم
در شهر که ام ایشان بکند دیگر گفتند محمد ابو طالب میگویی که من پیغمبر استخار
میکنم اگر آن بر حق است ما شتر خودی یا بزم پس جبرئیل را وحی رسید که شتر
ایشان را بدست ایشان داد کاروان کشته خود را دیدند گفتند بر حق است
بانحضرت فرمود که ای اهل قریش نشان دیگر بگویم آن کاروان چهار
صد و هفتاد هفت نفرند هر یک است چهل شتر بار دارند با صد
و سی اسب و کسی از ایشان بزرگ شتر را حمل بودند تا گاه شتر
بر میدهر و بیفتادند بگو دست شکت و پنج روز که بگذشت
روز ششم اول طلوع افتاب بنهر داخل میشوند و سر در قریش
با حق گفتند که این سخن را استهان کنیم اگر راست است پیغمبر

حسنت و معراج است است چون پنج روز بگذشت روز ششم تمام
 قبيله قریش بر پشت بام خانهها برآمدند و منتظر کاروان بودند
 چون وقت طلوع افتاب رسید اثری کاروان ندیدند
 طلحه و زبیر و سعد و ابولهب و ابو جهل این پنج ملعون شامان
 شدند که چهارم دروغ گوی شدند اینک طلوع افتاب نزد ایشان شد
 و کاروان نیامد پس سخنان معراج او دروغست در کشف الغبه
 آوردند که انروز حق تعالی امر فرمود تا افتاب دیرتر طلوع کند تا
 کاروان بشهر مکه رسیده و گفتار سید مختار دروغ نباشد این
 کاروان بشهر مکه داخل شد و افتاب طلوع نمود و مردم قریش پیشگروان
 رفتند و نشانها را بر سر میداد تمام بود و اهل کاروان گفتند که مختار
 راست گفته است و پیغمبر به حق است و معراج آن در راست است
 و هیچ خلایق نیست بعضی تصدیق نمودند و ایمان آوردند
 و بعضی دیگر در سخنان پیغمبر بودند که گفتند حدیث معراج
 دروغست آنکار کردند بدروغ پیوستند با تمام رسید معراج
 نام حضرت جناب پیغمبر صلی الله علیه و آله کتبه النوره داران و مستغرق
 دنیا و عصیان الله و روی این کردی محمد ص که باقی بتاریخ نهم مو

ربیع اول سنه ۱۲۳۱

واریع اول سنه ۱۲۳۱
 واریع اول سنه ۱۲۳۱
 واریع اول سنه ۱۲۳۱

در این روز در این شهر تمام مردم
 بیایند نگاه دارن تا این آنکه

بسی قول است

که خود فایده در وقت کار
 عیب
 خال آنکه ده ساله است

باید توبه کام مراد

تمام اولاد محمد
 رسول الله استغفر الله

در این روز در این شهر
 تمام مردم بیایند نگاه دارن تا این آنکه

معد

در غربت

تاریخ تولد نوحیم محمد اسماعیل

فی شهر ذی حجه در غره کما مر نور

در شب دو ساعت مانده بصبح

قدس مبارک باشد بنی محمد و اله

سنة ۱۲۸۱

تاریخ صبح تولد نوحیم محمد

فی شهر قمریان ۲ دوشنبه

یک ساعت آفتاب مانده

قدس مبارک باشد بنی محمد و اله

سنة ۱۲۸۱

تاریخ صبح تولد نوحیم محمد

فی شهر قمریان ۲ دوشنبه

یک ساعت آفتاب مانده

قدس مبارک باشد بنی محمد و اله

سنة ۱۲۸۱

اللهم صل علی محمد و آل محمد

صلوات الله و برکاته

تاریخ تولد نوحیم محمد در شهر قمریان ۲ دوشنبه

در شب دو ساعت مانده بصبح

قدس مبارک باشد بنی محمد و اله

سنة ۱۲۸۱

Handwritten text in Arabic script, likely a list or index, written on aged, yellowish paper. The text is arranged in several lines and includes various words and phrases, some of which are underlined or written in larger, bolder script. The handwriting is somewhat faded and difficult to read in some places. The text appears to be a collection of names or titles, possibly related to a library or a specific field of study.

خطی دفتر
۶۸